

SLOVENSKI NAROD

Izhaja vsak dan popoldne, izvenredni modelje in praznike. — Izvenredni do 30 petič 4 2 D, do 100 vrst 20 50 p, večji inserati petič 4 D; notice, poslano, izjave, reklame, preklici beseda 2 D. — Popust po dogovoru. — Inzeratni dayek posebej. — „Slovenski Narod“ velja letno v Jugoslaviji 240 D, za inozemstvo 420 D

Upravištevno: Kanišova ulica št. 5, pritličje. — Telefon št. 304. — Uredništvo: Kanišova ulica št. 5, I. nadstropje. — Telefon št. 34.

Poslana plačana v gotovini.

Pevojna kriza

Z nenadnim izbruhom vojaške revolte v Varšavi je posegla notranjopolitična kriza, ki je pretresla doslej v prvi vrsti južno Evropo, tudi v centru našega kontinenta. S tem se je število držav, v katerih je notranje kritično stanje doseglo že skrajno višino, ozasno razširilo. Vojaška revolucija, ki jo je izvedel maršal Pilsudski, je postavila pred vso srednjo Evropo v dosegljivo bližino nevarnega eksperimenta, polasti se vlade s fizično silo in zagospodovati državi, sklicujoč se na moralno pravico zastopstva pravih nacionalnih interesov. Če ne drugega pravi, ta nenadni konflikt, da se politično stanje v državi nahaja še vedno v stadiju hudega notranjega vrenja, da so tudi v Poljski še vedno daleč od političnega ravnovesja in mira. Vse to so nedvomno posledice vojne dobe in onih silnih vnanjih in duševnih preobratov, ki so tako globoko pretresli ustroj velikih socialnih in nacionalnih enot, kakor tudi posameznikov. Poljska seveda je klasen memento, da vojna doba še ni zaključena, marveč kaže še znake svoje bistve; kaže na Poljskem finančno in ekonomsko krizo, kaže veliko brezposelnost, nezadovoljstvo z delom političnih strank in stremljenje izločiti prevladujočo vlogo političnih vodij z fizično silo vojaštva.

Domala vsa južna Evropa ima danes diktaturo, ki se je najizraziteje razvila v Italiji. Tu si je stranka, ki jo je postavila za svojo devizo, najpoprej osnovala svojo lastno vojsko, ustanovljeno in organizirano na osnovi idejne skupnosti. Zato je Mussolinijeva diktatura najmočnejša in najpopolnejša od vseh. Španija in Grčija sta posneli italijanski vzgled, toda izbrali sta si lažjo, zato pa manj zanesljivo metodo: diktatorji so se polastili vlade s pomočjo armade, ki je držal skupaj običajna vojaška disciplina. Zato diktatura niti v Španiji niti na Grškem ne stoji na dovoli trdnih temeljih. Obraba pa se povsod enako ogorčeno proti delanju in nehanju političnih strank smatrajo njihovo počasno in pomankljivo delo za škodo, ki jo mora trpeti narod. Diktatorji se smatrajo za rešitelje, ki so poklicani, da povedejo narod izpod škodljivega jarma političnih strank.

V poljski vojaški revoluciji se mešajo vsi ti nagibi. Je tu želja po diktaturi, je nezadovoljstvo s političnimi strankami, povrh še nasprotje med provincami, ki so pripadale še nedavno različnim državnim vstrojem.

Danes je še povsem negotovo, kak zaključek bodo imeli najnovejši krvavi dogodki v Poljski. Gotovo je, da bodo državo oslabil in da jo že. Ali prav tako je tudi pričakovati, da bodo državo oslabil in da jo že. Ali prav tako je tudi pričakovati, da bodo vplivali na sosedne države ter povzročili tudi drugod primeren odmev. Slučajno je seveda da so se skoro istočasno z nastopom Pilsudskega razkrija priprave za vojaški puč na Nemškem, kjer obstaja zelo močna struja, zahtevajoča vojaško nacionalistično vladno, razpolagajoča z vsemi za boj potrebnimi sredstvi. Notranje zmede na Poljskem bodo njene želje po oblasti še povečale, ker se bodo izboljšale šanse za manje uspehe. Tako bi se pomaknila še bolj v osredje možnost, velikih notranjih zapletitajev v Nemčiji, možnost, ki ni popolnoma izginila ves čas v vsi povojni dobi in ki je natiptičnejši primer kritičnega povojnega stanja v Evropi.

Krize, krize in zopet krize. Tako bo morala karakterizirati zgodovina sedanjost dobo v evropski politični povesti. Tudi mi v Jugoslaviji po svojih močeh sodelujemo pri tem, osobito tekmo zadnjih dveh mesecev. Tudi naša permanentna notranjopolitična kriza je veren odziv povojne dobe, ki ima svoje kake v spremembah in preobratih, kakor jih je povzročila velika katastrofa svetovne vojne. In Evropa z nami je še precej daleč od tega, da bi našla zopet svoje ravnotežje.

Borzna poročila

Ljubljanska borza danes ni poslovala. Zagrebška borza danes ni poslovala. V prostem prometu so notirali: Curih 1098, Pariz 176, London 176.50, Milan 195, Newyork 56.70, Praga 168.40, Berlin 13.53, Dunaj 802.50.

INOZEMSKA BORZE.

Curih: Beograd 9.125, Pariz 16.73, London 25.165, Newyork 517, Praga 15.32, Milan 17.20, Berlin 123.10, Dunaj 73.

Trst: Beograd 32, London 145, Newyork 29

Danes opoldne je vlada odstopila

Radi nezaupnice v Narodni skupščini je vlada podala kralju demisijo. — Burni dogodki v radikalnem klubu. Stevilne avdijence na dvoru.

O seji Nar. skupščine glej poročilo na 2. strani.

— Beograd, 15. maja. Današnji listi objavljajo duja poročila in podrobnosti o večerajšnji korupcijski debati v Narodni skupščini. V Beogradu je rezultat glasovanja za ali proti velikemu presenečenju. Z največjo napetostjo pričakuje vsa javnost nadaljnega razpleta dogodkov. Nekateri listi naglašajo, da je doživela skupina g. Pašića definitivni poraz in da se bo sedaj ustvarila prava demokratska vlada, obenem opozarjajo na globoki proces razkola v radikalni stranki. Glasovanje je namreč pokazalo, da so se nekateri radikali, pristaši Ljube Jovanovića, glasovanja vzdržali. Treba bo velikih naporov, ako se naj izravnavajo difference v radikalnem klubu. Radikali s svoje strani opozarjajo, da je dobila opozicija večino samo s pomočjo samostojnih demokratov, o katerih pa ni misliti, da bi vstopili v vlado, ki bi jo sestavili Jovanović, Radić in Davidović. Zato glasovanje ni pokazalo nikake nove večine.

V vseh parlamentarnih skupinah pa se živo občuti važnost današnjega političnega momenta. Politično življenje prihaja v druge smeri. Nekateri so za to, da se parlamentarne skupine pregrupirajo. Zatrjujejo med drugim, da namerava g. Stepan Radić ustvariti novo fronto z ožjo opozicijo.

Današnji dopoldanski dogodki so se vrstili s kinematografsko brzino. Ministrski predsednik Nikola Uzunović je že ob 8. jutraj, nekoliko izmučen radi naporov v skupščini, prišel v svoj kabinet ter se nato takoj sestel s šefom radikalne stranke Nikola Pašićem na njegovem stanovanju. Ob 9. dopoldne je g. Nikola Uzunović odšel na dvor. Avdijenca pri kralju je trajala 3 ure, na kar se je g. Uzunović vrnil v ministrsko predsedstvo, kjer so se že zbrali radikalni ministri na posvetovalje. Med tem sta bila na dvoru še zunanji minister dr. Ničić in prosvetni minister Miša Trikić. Radikalni ministri so se dolgo posvetovali o situaciji, povzročeni radi nezaupnice vladi.

V narodni skupščini je bilo tudi že ob zgodnjih urah opažati izredno živahnost. Poslanci so se začeli zbirati v svojih klubih. Kratke sestanek so imeli šefi ožje opozicije. O sestanku ni bilo izdano nikako oficijelno poročilo. V razgovorih naglašajo voditelji opozicije, da so edini izhod iz sedanje zapletene in težke situacije nove volitve.

Razpust skupščine in razpis novih volitev.

V parlamentarnih krogih primerno komentirajo nastop radičevskih ministrov, članov vlade g. Nikole Uzunovića. Proti predlogu dr. Radonića so glasovali štirje radikalni ministri: Ivan Pucelj, dr. Nikić, dr. Superina in Pavle Radić. Trgovinski minister dr. Krajač ni glasoval, ker je bil odsoten. Komentirajo zlasti nastop

dr. Nikića in dr. Superine, katera dva je Stepan Radić v zadnjih svojih političnih govorih vehementno napadal ter jima grozil, da ju kmalu vrže iz vlade. Najbrže sta se morala ukloniti in pokoriti neizprosni diktatu g. Radića.

Člani radikalnega kluba so se začeli v svojih klubskih prostorih zbirati že ob zgodnjih jutranjih urah. Nekateri sploh niso šli spat. V radikalnem klubu vlada danes pravi vihar. Okrog 10. je bil zelo resen in še bolj kakor navadno molčeč. Po konferenci radikalnih ministrov se je pričela v radikalnem klubu kratka razprava o situaciji. Prišli, je do izredno osrežga obračunavanja med pašćevci in pristaši Ljube Jovanovića. Pašćevci so bili ogorčeni nad postopanjem skupine Ljube Jovanovića, zlasti nad postopanjem poslancev Laloševića in Miljutina Tomića. Prišlo je do burnega prepiranja. Rezultat je bil, da sta bila oboje omenjena poslance fizično vržena iz kluba. Pašćevci izjavljajo, da bodo z vsemi pristaši Ljube Jovanovića obračunali na sličen način.

Ministrski predsednik Nikola Uzunović je v klubu poročal Nikoli Pašiću o svoji prvi avdijenci na dvoru. Oba politika sta se nato umaknila v predsedniško sobo in se tam dalj časa posvetovala. Nekaj minut pred poludnevom je g. Nikola Uzunović odšel zopet na dvor. Novinarjem ni hotel dati nikakih pojasnil. Zelo se je žuril. Minister za izenačenje zakonov dr. Milan Srskić je množično zbranim novinarjem kratko izjavil:

„Na konferenci naših (radikalnih) ministrov je bilo sklenjeno, da predsednik vlade g. Nikola Uzunović od na dvor in predloži Ni. Vel. kr. lju demisijo celokupnega kabineta, ker je nočoj v Narodni skupščini o tala vlada pri glasovanju v manjšini. Danes jutraj je že g. Uzunović kralju poročal o dogodkih v skupščini. Ostavka je pismena in motivirana.“

Okrog pol 1. se je v parlamentu zvedelo, da je točno opoldne ministrski predsednik g. Nikola Uzunović predložil kralju Aleksandru

demisijo celokupne vlade.

— Beograd, 15. maja. (Ob 13.30.) Avdijenca ministrskega predsednika g. Uzunovića na dvoru je trajala pol ure. Po avdijenci je g. Uzunović izjavil novinarjem:

„Po nocojšnjem glasovanju v Narodni skupščini sem ta trenutek predložil Ni. Vel. kralju ostavko celokupne vlade. Ali bo demisija prejeta in kako se bodo stvari dalje razvijale, tega ne morem znati.“

Nato je sledila konferenca radikalnih ministrov s šefom stranke g. Nikolo Pašićem. Kmalu potem ob 13. je bil g. Uzunović pozvan v tretjič na dvor. Stvari se razvijajo normalno. Ob 5. je seja radikalnega kluba.

„Nikoli več tako glupega dejanja“

Odmevi angleške splošne stavke. — Koristila ni nikomur, uničila pa nebroj eksistenc. — Usoda največjega lista vseh časov.

— London, 15. maja. Vse angleško časopisje komentira nanadni polom angleške generalne stavke in žigosa v ostrih izrazih stavkovno vodstvo, ki je vrglo Anglijo v tako, na eni strani brezupno, na drugi strani pa škodljivo borbo. Generalna stavka je dezorganizirala industrijo. Povzročila pa je tudi, da je več kot milijon ljudi prišlo ob mezde, ki so na ta način izgubljene za široke sloje. Daily Mail poveličuje zmago vlade in trdi, da je bila premagana revolucija.

List „British Gazette“, ki ga je vlada izdajala za časa generalne stavke, je prenehal izhajati. List se je v par dneh razvil naravnost kometično iz malega izdanja do največje naklade, kar jo je imel kdaj kak list. Zadnje dneve je izhajal v potretjem milijonu primerkov. V svoji zadnji številki opisuje svoj nenadni razvoj, ki ga primerja s pojavom svetlega kometa.

„Times“ priobčujejo v svoj prvi normalni številki članek pod naslovom „Nikoli več tako glupega dejanja“. V članku dokazuje list s številkami, kako ogromno izgubo je prinesla nepremišljena splošna

stavka angleškemu narodnemu gospodarstvu, v prvi vrsti pa delavstvu samemu. Koristila stavka ni prav nikomur, ker bi vlada tudi brez nje zastavila ves svoj vpliv, da doseže sporazum med rudarji in lastniki rudnikov.

ITALIJANSKA LIRA PADA

— Rim, 14. maja. Tečaj lire je začel rapidno padati. Pri zaključku borze je angleški šterling, ki je večeraj notiral 121, poskočil na 133, a dolar istočasno od 25 na 28. Vlada je odredila ostre kontrolne mere. Vladi se je posrečilo udušiti na borzi nastalo paniko.

ZAKON O CENTRALNI UPRAVI

— Beograd, 15. maja. Minister za izenačenje zakonov je večeraj predložil narodni skupščini načrt zakona o centralni upravi. Obenem je skupščini predložil zakon, s katerim se podaljšuje rok glede kratkega postopanja pri izenačenju zakonov.

Amundsen izginil brez sledu

O zrakoplovu „Norge“ ni mogoče dobiti nikakih vesti. — Bojijo se, da je moral pristati v ledenih puščavah.

— Newyork, 15. maja. Kljub obsežnim radiografičnim poizvedovanjem in naporom ni mogoče dobiti nikakih nadaljnjih vesti o zrakoplovu „Norge“. Po nekaterih poročilih je „Norge“ v četrtek ob 1.30 pasirala Point Barrow. Prijatelji Amundsenovi so mnenja, da je Amundsen obrnil od Barrowa polet nazaj proti severu, da pregleda še tam nepreiskana površja.

Newyork, 14. maja. V Nome ni ničesar znanega, kje se sedaj nahaja „Norge“. Od 5. jutraj ameriškega časa nima Nome nikake brezzične zveze z Amundsenom. V krajih, kjer naj bi plula „Norge“ besni vihar.

— Berlin, 14. maja. potrjujejo se vesti, da je „Norge“ v veliki megli izgubila orientacijo.

— Rim, 14. maja. Stefanj je danes jutraj objavila preko Halifaxa vesti o prihodu „Norge“ v Nome na Aljaski. Te vesti je popoldne odločno demantiral Reuter, kateremu je radio-postaja

iz Nome javila, da do danes dopoldne ni mogla priti v radiostike z zrakoplovom Norge, da nima nikakih vesti, obstoja pa velika bojazen, da se mora „Norge“ boriti z neurjem, ker je temperatura zelo padla.

— Newyork, 15. maja. Po poročilih, ki prihajajo iz Alaske, ni ne duha ne sluha o Amundsenovi ekspediciji in o zrakoplovu „Norge“, ki bi moral že pred dvema dnevoma prispeti v Nome. V aeronavtičnih krogih so mnenja, da so bile prvotne vesti, ki so poročale, da so na rtiču Barrow opazili Amundsenovo „Norge“ netočne. Splošno se boje, da je Amundsenovemu zrakoplovu zmanjkalo bencina in da se podi nad Alasko ali nad Beriškim morjem brez cilja. Ni pa izključena nesreča. — Zrakoplov je moral pristati na ledenem morju med severnim tečajem in rtičem Barrow ali pa v zasneženih gorovjih divje Alaske.

Državljska vojna na Poljskem

Poročila iz Poljske so nejasna in si nasprotujejo. — Boji med obema taboroma se nadaljujejo. — Ministri pobegnili na aeroplanih. — Pilsudski ranjen.

— Dunaj, 15. maja. Telefonske in brzojavne zveze s Poljsko so bile do večeraj pretrgane in so še danes zaprte za privatni promet. Poljsko poslanstvo je večeraj dobilo prvo brzojavno poročilo iz Varšave. Oddala ga je Poljska brzojavna agencija; glasi se:

„Pri pogajanjih z vlado je maršal Pilsudski ponovno izjavil, da gre edine za odstop sedanje Witoseve vlade, ne pa za osebo predsednika republike. Ni cilj manifestacije armade na kak način kršiti po ustavi določene pravice predsednika. Popolna pacifikacija prestolce se je za to zakasnila, ker je maršal Pilsudski hotel preprečiti nepotrebnost krvoprelitve, v mestu prihajajoče čete se z navdušenjem pridružujejo maršalovim četam. Na deželi vlada popoln mir.“

— Praga, 15. maja. Po poročilih iz Varšave so se snoči po ulicah ponovili krvavi boji. Zlasti luti boji se vrše na periferiji mesta. Nekatera poročila navajajo, da je doslej bilo 200 mrtvih in nad 1000 ranjenih. V večih industrijskih krajih so delavci proglasili generalno stavko. Tako je izbruhnila stavka zlasti v industrijskem centru Lodzu. Socialisti so se pridružili Pilsudskemu, svojem staremu organizatorju in voditelju. Položaj Pilsudskega je zelo ugoden, ker se mu pridružuje vedno več garnizij. Železniški promet z inozemstvom se obnovi v par dneh. Brzojavne zveze so vzpostavljene le za silo in stoje pod cenzuro.

Železničarji Pilsudskemu uspešno pomagajo s tem, da ustavljajo transporte vladnih čet. Posrečilo se jim je že celo, da so nekatere oddelke razorožili.

Pilsudski je v vel več ministrov, drugim pa se je posrečilo pobegniti iz Varšave na Poznanjsko na aeroplanih. Razširjene so bile vesti, da je vjet tudi ministrski predsednik Witos, vendar pa te vesti niso bile potrjene. Pač pa se poroča, da je bil v uličnih bojih v Varšavi ranjen sam Pilsudski vendar baje ne nevarno; njegov adjutant, ki je stal poleg njega, pa je bil ubit.

— Berlin, 15. maja. Večeraj so čete Pilsudskega z naskokom zavzele grad Belvedere, kjer je bila zbrana vlada s predsednikom republike. Par ministrov je padlo v roke upornikom drugim se je posrečilo z aeroplani uiti; med njimi je tudi ministrski predsednik Witos. Kaj je z g. Wojciechowskim, predsednikom poljske republike, do sedaj še ni znano.

V Varšavi je železniški promet ustavljen v razdalji 60 km. Telefon in brzojav sta v rokah Pilsudskega. Večina železniških prog je zasedena po četah Pilsudskega. Vilna je popolnoma v rokah pristašev maršala Pilsudskega. Tudi tam so se vršili krvavi boji. General Sikorski, najhujši nasprotnik maršalov, koncentriral sebi zveste čete za pohod proti Varšavi. Več železniških mostov v bližini Varšave je pogrnanih v zrak.

— Dunaj, 15. maja. Iz Varšave javljajo: 40 km pred Varšavo so se iz vlakov izkrcale vladne čete. Takoj jih

je napadla Pilsudskega konjenica ter jih zadržala v prodiranju, deloma tudi razorožila. Razvil se je mestoma hud boj, v katerega je posegla tudi artilerija. Na obeh straneh so znatne izgube.

— Pariz, 15. maja. Witoseva vlada je proglasila maršala Pilsudskega kot upornika, ki je izven zakona. Pod vodstvom generala Sikorskega se zbirajo vladne čete, da krenejo proti Varšavi. Poljsko poslanstvo objavlja uradni komunikate, v katerem naglašajo, da je Pilsudski proglasen za veleizdajalca in da se v prestolnici še vedno nahajajo vladne čete, ker se niso hotele udati upornikom. Vladi je ukrenila vse, da uduši revolto in vzpostavi red in mir.

GENERALNI ŠTAB ZA PILSUD

SKEGA

— Berlin, 15. maja. Po brezzičnih vestih iz Varšave, se je Pilsudskemu pridružila večina generalnega štaba.

Iz domače kronike

Senzacionalna aretacija na Hrvaškem. — Zopet samomor slovenske služkinje v Zagrebu. — Mednarodni pustolovec iz Dalmacije.

Včeraj je v Zagrebu vzbudila v vseh krogih največjo senzacijo aretacija bivšega upravitelja velike kaznilnice v Lepoglavi, dr. Sabana. Povodom pregledovanja knjig v kaznilnici je komisija, ki je sedaj končala svoje delo, ugotovila velike pomevbe, s katerimi je bila država oškodovana za več milijonov Din. Aretiran je bil tudi knjigovodja kaznilnice Hinko Marković, ki je bil skupno z bivšim upravitnikom prepeljan v preiskovalni zapor v Varaždin. Organi glavne kontrole, ki so pregledovali knjige, so zaplenili imetje obeh. Dr. Saban je živel zelo razkošno, v Zagrebu si je zgradil krasno vilo, vredno nad 1 milijon Din. Preiskava proti njemu bo verjetno trajala več mesecev.

V Zagrebu se je zastrupila pred dnevi služkinja Mica Hudina, rodom Slovenka. Dekle je izpilo večjo količino samnjaka. Baje je izvršila samomor, ker jo je zapustil zaročenec, dekle samo pa je izpovedalo, da se je naveličalo življenja. Mica je večeraj zvečer v zagrebški bolnici v težkih mukah izdihnila.

V selu Živogošča pri Splitu je bil tedni na zahtevo dunajske policije aretiran Nikola Grbić, ki je zadnja leta izvršil po raznih krajih Evrope številne seplearije. Predstavljal se je kot grof ali doktor, kot novinar in kot urednik velikega milanskega lista „Corriere della Sera“. V začetku letošnjega leta je na Dunaju pri raznih krojačih naročil obleke, predstavljajoč se kot grof. Ko je bilo treba plačati, je izjavil, da naj se oglašajo na njegovem stanovanju. Naravno, da o njem ni bilo več sledu. Ko ga je policija aretirala, je našla celo kopico dokumentov in listin, s katerimi je igral razne pustolovske vloge. Med drugimi je imel tiskane vizitke: „Nice Gerlich, graf von Živogošče. Grbić, ki je dovršil samo 4 razrede osnovne šole, je bil tud dlje časa vpisan na beogradski univerzi, ker si je preskrbel ponarejena zrelostna spričevala, izročila so za splitskemu sodišču.

Jutri — nedelja

Prvič v Ljubljani!!

briljantna, humorna, smešpolna komedija, ki bo nudila vsakomur višek zabave in razvedrila

X X X „Norčava hiša“ X X X

s svetovnim, priljubljenim BUSTER KEATON

— „Človek, ki se nikdar ne smeje“ —

Opozarjamo slavno občinstvo, da je to najnovejša njegova burka, ki se v Ljubljani še ni predvajala.

Predstave dopoldne ob 11., popoldne ob 3., pol 5., 6., pol 8. in 9.

KINO IDEAL

Nezaupnica vladi v Narodni skupščini

Po celodnevni in dolgi nočni seji je Narodna skupščina davi glasovala o korupcijskih predlogih. — Za vlado je glasovalo 127, proti njej pa 150 poslancev.

— Beograd, 15. maja. Narodna skupščina je včeraj popoldne nadaljevala razpravo o interpelacijah glede korupcijskih afer Rade Pašića. Popoldanska seja se je vršila ravnotako kot dopoldanska ob največji udeležbi narodnih poslancev, ki so ves čas v zbornici poslušali izvajanja posamičnih govornikov. V kulorijah so izjavljali posamični ministri, osobito o izjavi ministrskega predsednika Nikole Uzunovića. Ta se je ves čas trudil, da bi dosegel z radičevci sporazum in si tako zagotovil večino v narodni skupščini. Njegov trud je bil zaman.

Posl. dr. Prvislav Grisogono (sam. dem.) je na popoldanski seji prvi govoril. Med drugim je naglašal, da ima interpelacija samostojnih demokratov načelne značaj zaščite državnih interesov in je obenem izraz javnega mnjenja proti korupcionističnim činom. Treba je, da se radi konsolidacije države ustvari zakon proti korupciji. Potrebne so še druge odločne mere, da se zlo odpravi. Odpraviti je treba škodljive intervencije, ki jih delajo razni ljudje, ki so blizu višjim državnim funkcijam. Koncer svojega govora predlagal, da se izvoli parlamentarna anketa, ki naj preišče vse afe, v prvi vrsti konkretne slučaje. Anketa ima v roku enega meseca poročati Narodni skupščini o uspehih svoje preiskave. Odbor ima poslovati neprestano brez ozira na odgovorite ali zaključitve Narodne skupščine. Predložiti se ima skupščini tudi zakon proti korupciji.

Posl. dr. Drilević (črnogorski federalist) je z drastičnimi primeri očital korupcijo, ki se je razpasla v naši državni administraciji in eksekutivi. Navajal med drugim, kako se korupcija najeda tudi v zakonodaji. Kot primer omenja slučaj, kako je bila beogradska zadruga gostilničarjev in kavarnarjev favorizirana pri zakonu o takсах. Plačati pa je bilo treba 80.000 Din, da se je taksi zakon prilagodil zahtevam Beogradčanov. Zahteva uvedbo zakona proti korupciji, ki naj določa smrtno kazen ali pa batine, ki se imajo dajati korupcionistom na javnih trgih v Beogradu, Zagrebu in Ljubljani.

Posl. dr. Polić (hrvat. fed.) je pozval hrvatski seljaški parlamentarni klub, da naj glasuje z opozicijo v boju proti korupciji. Govorili so dalje radikal Aleksa Zujović, Vlada Miletić, Dušan Zivanović, dr. Milan Stojadinović in za njim Ljuba Jovanović, ki je kratko navajal vzrok, zakaj že prej ni nastopil proti manipulacijam Rade Pašića, čeprav je o njih že davno vedel. Ljuba Živković je za tem skušal pridobiti zbornico za vladino izjavo.

Po njegovem govoru je bila o polnoči seja prekinjena. Od pol 10. do 1. ure je ministrski predsednik Nikola Uzunović vodil neprestano posvetovalna z radikalni in nekaterimi radičevci. Med tem časom pa je bilo opažati, da so zaupniki g. Stepana Radića v tesnih in intimnih stikih z opozicijo. To je radikale silno vznemirilo in postajali so od trenutka do trenutka bolj nervozni.

Ob 1. uri jutraj se je seja zopet nadaljevala. Kljub poznemu času je bilo v zbornici še vedno najvišja hvala vrvenje in občinstvo na galerijah je s potrepeljivostjo vztrajalo do konca.

Takoj ob otvoritvi se je ministrski predsednik g. N. Uzunović vidno deprimiral podal izjavo, da je njegova vlada odločena voditi najodločnejšo borbo proti korupciji in apelira na zbornico, da vlado v tem stremjenju podpira. Za slučaj, da njegova vlada dobi zaupanje skupščine, bo izvrševala svoje dolžnosti, v nasprotnem slučaju pa bo to dolžnost izročila drugim, ki naj prejemajo odgovornost za nadaljno upravo države.

Nato je posl. dr. Radonić (rad.), predsednik finančnega odbora, predlagal, da se odobri izjava vlade in da se sestavi 21-članski odbor, ki naj preišče v 7 mesecih vse zadeve, navedene v interpelacijah dr. Grisogona in tovarišev odnosno v interpelacijah Ljube Davidovića in tovarišev, da naj obenem preišče še druge korupcijske zadeve ter končno predloži zakon proti korupciji.

Posl. dr. Šibenik (HSS) je nasprotno predlagal, da vlada najkasneje tekom enega meseca predloži zakon o pobijanju korupcije in da se izvoli 21-členska anketa, ki naj preišče vsa korupcijska dejanja, ki so v zvezi z obznanimi, navedenimi v interpelaciji Ljube

Pričakovati je, da bo naša javnost tako v Ljubljani, kakor tudi drugod, sprejela udeležence kongresa s prisrčnostjo in gostoljubnostjo, ki diči Slovence že od nekdaj.

Naš prirodni park v nevarnosti!

Ni še dve leti tega, kar smo stopili pred kulturni svet z veselo vestjo, da smo dobili prirodni park in s ponosom smo trkali na prsa, češ, malokateri narod se more ponašati s takim. Da, s takim, tako nepopolno lepim, da zastane pero, če bi ga hotel količkaj natančneje popisati. Kdor hoče o njegovi lepoti kaj več izvedeti, naj gre sam gori ali pa naj čita v knjigi dr. Kugyja oni odstavek, ki opisuje Komarce. Komno, dolno 7 Triglavskih jezer in njihovo čarobno okolico. S srcem polnim svetega začudenja sem že od nekdaj hodil tam skozi. Lani pa sem ga preiskal od Planine na kraju proti koči pri Tretjem jezeru. Začetkom in tja do meje parka so bile vse bilke prav do ruše pojedene od pasoce se živine. Prav je tako, saj dobimo od goveda ono glavno znano bohinjsko mleko in sir.

Ko pa smo prestopili kamenito ograjo, ki so jo napravili skavti l. 1924 med pašniki in parkom, smo pozabili na materijalnost, kajti med sivomodrim skalovjem smo ugledali tiste, tako živobojne in lepe, da se jih oko ni moglo nagledati. Preje smo stopili po ogledanih rušah, sedaj pa se je spenalo visoko rastline preko steze in segalo visoko nad kolena. Koraki so zastajali in lepota nas je vabila na vseh straneh. Tu si ugledal cvetice nedotaknjene, neokrožene od goveda, zaščitene tudi po zakonu proti človeku. Zato so veselo žarele med sočno, visoko travo, po gostoti pa so tekmovala z njo, živele so sebi v veselje, človeku v radost in znanosti v korist. Med travami molčali vihariki. Eden slikovitejši od drugega, eden slavnejši junak v boju z viharji in snegom, ki jih ne vidi nikjer drugod kakor tukaj! Vse zaščiteno!

Nad pisanimi tratami z neštevilnimi brnečim živalicami skalovje, prepasano z zelenimi travami, okrašeno z izbrano veličastnimi drevesi. In vse živalstvo varno pred lovčevimi krogi, prosto in svobodno v razvoju! Človek, gospodar zemlje, je hotel velikodušno tudi del prirode ohraniti, da se ga nihče ne dotakne, da bi ostal pozni rodovom v dokaz pristne, nepokvarjene prirode, take kakor sama hoče, da je. Tega divnega dokumenta planinske prirode, ki je v omočju parka okoli doline Triglavskih jezer tako prelesta, da te le neumisljeno življenje s svojim bojem za obstanek more iztrgati iz njenega naroda in časa, smo se v resnici veselili in poznavali. Alp so ga šteli med največje bisere prirodne lepote sploh. Da pa smo ga dobili, se moramo zahvaliti pravkom Slovencev in pomoči na najvišjih mestih v državi.

In danes? Le malo jih vé, da je park v nevarnosti, da zaradi bora planince, ki jih ima naša domovina drugod toliko in govedu prikladnejši, hočejo uničiti pogodbo ter park izročiti živini, uničiti planinske tratice, ki so se v dveh letih miru tako lepo opomogle, in izpostaviti nas kulturnemu svetu in zasmeh in sramoti! Taka lakomnost! Park, biser Slovenije, s trudom pridobljen, edini košček države, ki je pod zaščito zakona, prirodna posebnost, za katere se kulturni narodi puljo, da bi jih obvaroval potomcem nedotaknjene, in ki jih še vse drugače in vestneje čuvajo, to nam hočejo pri nas zopet vzeti! Človek bi se skril od sramote in izgnal iz sveta, ki ne pozna nobenih idealov več in za par litrov mleka žrtvuje narodove svetlinje!

Možje, ki ste pridobili parku narodu, in vsi, ki ljubite veliko in čisto prirodo, vsi na plan in v boj za park, za krasoto naših planin!

Pavel Krmavc.

Sport

Pelnastletnica SK Ilirije

Danes in jutri glavne prireditve.

Jubilejne prireditve SK Ilirije dosežejo danes in jutri svoj višek z velikim nogometnim turnirjem za pokal mesta Ljubljane, v katerem tekmujejo poleg domačih klubov Ilirije in Primorja še dva renomirana zunanja kluba: čelni klub Zagreba HASK in splitski Hajduk, ki uživa — četudi ni uradni prvak države — sloves najboljšega nogometnega moštva v Jugoslaviji, ter s haskim turnirjem za pokal SK Ilirije, v katerem igrajo prvak Zagreba ASK, prvak mariborskega haskenskega okrožja Mura iz Murske Sobotice ter ljubljanski družini Atena in Ilirija. Oba turnirja prinašata prozoren sport in ostre, napete tekme. Kot današnje zmagovalce bi se dalo predvideti v hazeni ASKa in Ilirijo, v nogometu Hajduka, dočim je izid tekme HASK — Ilirija negotov. Razpored obeh turnirjev je sledeči:

danes v soboto, ob 14. hazena ASK — Atena; ob 15. hazena Mura — Ilirija; ob 16.10. nogomet Hajduk — Primorje; ob 17.45. nogomet HASK — Ilirija.

Jutri, v nedeljo, ob 14. hazena Mura — Atena; ob 15. hazena ASK — Ilirija; ob 16.10. nogomet HASK — Primorje; ob 17.45. nogomet Hajduk — Ilirija.

Hajduk, ki je igral v četrtak kot reprezentanca Splita proti reprezentanci Zagreba v Zagrebu, nastopi v Ljubljani s svojim kompletnim I. moštvom: Gazzari I. — Gazzari II., Bonacić I. — Poduje II., Kurir, Deskić II., Radić. Moštvo spremlja trener Luka Kaliterna, kateremu zahvaljuje Hajduk svojo sedanjost. Odgovor je celotno sedanje moštvo in vcepil moštvo poseben kombinatoričen sistem škotske šole, kakršne dapes ne smore niti eno ali drugo moštvo v državi. Svojo absolutno realno znanje je dokazal Hajduk ne samo doma, temveč tudi v inozemstvu. Zadnja leta je absolvirati turneje v Tunis in Alžir, v Francijo, na Malto in nazadnje v Egipt. Igral je v inostranstvu dosegel 13 tekem, od katerih jih je 10 dobil in le 3 izgubil, score tjer iger se glasi 38 : 23 za Hajduka. Superiornost njegovega znanja dokazujejo najbolj nazorno rezultati, ki jih je kot reprezentanca splita

skega podsvetca dosegel napravn reprezentancam raznih sportnih centrov Jugoslavije in sicer proti Sarajevu 6 : 0, Subotici 5 : 1, Zagrebu 2 : 3, 1 : 3 : 3 : 1 itd.

Primorje v Gradcu

Graški listi prinašajo v četrtkovem gostovanju ASK Primorja precej laskava poročila. «Tagespost» piše med drugim: V prvem polčasu je tvorilo Primorje veliko presenečenje. Ljubljanci so igrali skrajno nervozno in brez vsake zveze. Uspelo jim ni skoraj ničesar, ne ustavljanje žoge, niti postiranje. V drugem polčasu pa je moštvo nudilo drugo sliko. Po pregrupaciji, ko je šel Slamič mesto Buljevića na mesto srednjega krila in je Jančigaj zamenjal svoje mesto z Zemljakom ter je na desnem krilu igral Gruntar mesto Čamerika, je bilo moštvo kot spremenjeno. Napravilo je vtis popolnoma drugega moštva. Kombinirali so dobro, postiranje je bilo izvrstno; pokazali so, da znajo obvladati žogo, bili so zelo urni in spretni v napadu, v kazenskem prostoru pa se je končala njih umetnost. Preveč so kombinirali ter bili pred golom zelo neodločni. Vrtar Erman, ki je imel v prvem polčasu dva gola na vesti, je bil v drugem naravnost izvrsten. Obvladal je v najljepših paradah in z drznimi robinzonadami najtežje žoge. Slamič se je dobro obnesel kot srednji krilec, kakor tudi v obrambi. Najboljši v napadu je bil leva zveza Uršič. V ostalem je napravilo moštvo vtis celote.

Sturm je odigral mnogo boljše tekmo nego preteklo nedeljo proti GAK. Žoga je šla od moža do moža, njeno tehnično obvladovanje je bilo občudovanja vredno. — Obramba se je zdelala nepremagljiva in je stala kakor zid. V napadu je bil Strakovits najboljši. Kot vodja napada se je izvrstno obnesel, bil je nagel in neumoren. Ostali so popolnoma zadovoljili.

Prvi polčas je bil Sturm močno v premoči. V sedmi minuti je Wening zabil gol, ki ga pa sodnik Freiburger radi ofside ni priznal. Minuto kasneje je Gerth preigral tri igralce, v sredini oddal Delingerju, ki je žogo namenoma izpustil in Wening je sam neubranljivo streljal prvi gol. Po drugem kotu proti Primorju je Greiner z glavo zabil krasen gol. Ljubljanci so si nekoliko pomagali: v 18. minuti je Döller v kazenskem prostoru napravil roko. Enajstmetrovsko je pretvoril Slamič v gol za Ljubljano.

V 30. minuti je Wening z glavo zabil tretji gol in isti igralec pred koncem polčasa četrtga. V drugem polčasu so Ljubljanci izredno presenetili, igrali so nenavadno dobro. Dosegli so več kotov, niso pa mogli izkoristiti nobene prilike. Enajstmetrovsko, ki je v 22. minuti streljal Strakovits, je držal vratar Erman. Koti 9 : 2 za Sturm.

— Dirka «Motokluba Maribor» na Teznu pri Mariboru. Mariborski motoklub priredi dne 30. maja na dirkališču na Teznu pri Mariboru motorno in kolesarsko dirko za vse kategorije motorjev od 125 do 1000 ccm. cilindrske vsebine. Dirke se smejo udeležiti vsi člani onih motoklubov, kateri so verificirani od «Saveza motoklubova S. H. S.» v Ljubljani. Dirka se vrši po predpisih F. I. d. C. M. Na razpolago je več častnih daril, katero si lahko vsaki prvak v svoji kategoriji pridobi. Prijave za dirko morajo biti do 28. t. m. do 18. ure v posesti motokluba v Mariboru ter znaša prijavnina 20 do 50 Din. Pričakovati je tudi, da se bodo udeležili na tej dirki tudi gostje iz inozemstva ter je upati, da bo ta dirka jako zanimiva. Posebno je omeniti vredno, da je dirkališče, na katerem se vrši dirka, najboljše v vsi naši državi in bo še posebno popravljeno. Vabijo se tudi prijatelji sporta, da posetijo dirko dne 30. t. m. Iz Maribora bo vpeljan poseben avtobus-promet do dirkališča. — Vse prijave se naj naslovijo na «Motoklub Maribor» v Mariboru, Aleksandrova cesta 19. 531/n

— Članstvu ASK Primorja. Danes navsezgodaj je preminul naš zvesti prijatelj in član g. inž. Ciril Kalin. Od ustanovitve kluba se je intenzivno zanimal za naše delo in nam pomagal, kjer je le mogel. Bil je vesel družabnik, blaga natura, navdušen pobornik vseh sportnih in naprednih stremiljenj nacionalne generacije v Ljubljani. — Pozivamo članstvo, da se udeležijo pogreba dragega pokojnika v največjem številu. — Ohranimo mu trajan spomin. — Predsednik.

— Bolgarska : Jugoslavija. Ta meddržavna tekma se vrši definitivno 30. maja v Zagrebu. Savezni kapetan dr. Pandaković je nominiral dve tima, ki odigrata treningstekmo, nakar se sestavi definitivna postava, ki jo stremira g. Poczony, trener Gradjanskega. Definitivno moštvo odigra še eno tekmo z Jugoslavijo, ko se bo vračala iz Francije. Moštvo A: Mihelič, Rodin, Rebec, Bonacić I., Premrl, Hitrec, krilo BSK, Benčić, Čindrič, Dragičević, Giller. Moštvo B: Vrdjuka, Dasović, Vrbanič, halfrst BSK, Jeren, Pavelič, Bonacić II., Buble, Saracz.

Beležnica

KOLENDAR.

Danes: Sobota, 15. maja 1926; katoličani: Sofija, Jaromira; pravoslavni: 2. maja: Atanasije; muslimani: 3. zilkida 1344; židje: 2. sivana 5686.

Jutri: Nedelja, 16. maja 1926; katoličani: Mladena; pravoslavni: 3. maja: Miron; muslimani: 4. zilkida 1344; židje: 3. sivana 5686.

DANASNJE PRIREDITVE.

Gledališče: drama «Ladja Tenacity», opera «Zongler naše ljube Gospe».

Kino Matica: «Umor radi milijonov»; Ljubljanski dvor: «Zenitbeni oglasi»; Kino Ideal: «Klic iz grešnega sveta».

Sport: Hazena ASK (Zagreb) : Atena in Mura (M. Soboti) : Ilirija od 14. do 16. nogomet Hajduk (Split) : Primorje in HASK (Zagreb) : Ilirija od 16. do 19., vse na igrišču Ilirije.

JUTRIŠNJE PRIREDITVE.

Gledališče: drama «Pygmalion»; opera «Grofica Marica» (ob 15.).

Kino Matica: «Umor radi milijonov»; Ljubljanski dvor: «Zenitbeni oglasi»; Kino Ideal: «Norčava hiša».

Higijensko predavanje o spolnih boleznih (dr. Virant) Kino Matica ob 10.

Sport: Hazena med premagancema in zmagovalcema sobotnih tekem od 14. do 16. nogomet HASK : Primorje in Hajduk : Ilirija od 16. do 19., vse na igrišču Ilirije.

Družabni večer Ilirije v veliki dvorani Kazine ob 21. Ples.

DEŽURNE LEKARNE.

Sobota in nedelja: Bahovec, Cevjarski most, Ustar, Sv. Petra cesta, Jošt, Celovška cesta Spodnja Siska.

Film

Pri nas in drugod

Ta teden v Ljubljani nismo imeli posebnih filmskih senzacij in učinkovitosti; na repertoarju so bili trije ameriški filmi, dva nemška ter en francoski film. «Kino Matica» je dal začetkom tedna repizo filma «Navigator» ali «Zaroka pod vodo», ki je bil v Ljubljani že pozimi. Ker pa igra glavno vlogo Buster Keaton, je film tudi sedaj vnovič »potegnil« in obisk je bil prav dober. O filmu se lahko reče, da je najboljši izmed Keatonovih ter uspel tako v režiji, kakor sceneriji in po vsebini. Novost v tem tednu so bili ameriški pustolovski filmi s Silver Kingom, krasno dresiranim belcem. Enega je dala Matica, drugega Dvor. Po celi seriji ljubavnih, kriminalnih in historičnih filmov sta se obe deli zelo prilegli in sta konverirali. Filma nista bila običajno pustolovska, ampak skoraj nekam nežno romantična. Ugajal je menda bolj prvi, «Hura Kalifornija», ki ga je dala Matica. Silver King, prekrasen belec, je pokazal prava čuda dresure. Odlični igralce je tudi Fred Thomson, čigar grandiozna borba z divjim bikom je bila naravnost fantazma. V Dvoru je nastopil Silver-King v filmu «Skrivnosti gore smrti». Tudi tu je igral Fred Thomson glavno vlogo, vendar je bila vsebina filma malo preveč ameriška, šablonska. Poleg tega so v začetku tedna v Dvoru predvajali nemški film «Kontrolor» spalnih vozov, s Harry Liedtkejem, ki je v Ljubljani že znan iz številnih svojih filmov in je našel tudi to pot precej občudovalcev. Kino Ideal je v začetku tedna še predvajal krasno življenjsko tragedijo «Hijene vlemstva», o katerih smo že poročali, ter dramo «La Garconne». Ta je malo posreščen posnetek slovitega Margueritovega romana, ki si ga je sploh težko zamisliti kot dober film in ga tudi zasedba s prvovrstnimi francoskimi igralci ni mogla rešiti. Film je vzbudil vse eno mnogo zanimanja že zato, ker je roman svoj čas dvignil toliko prahu.

V Zagrebu so igrali ameriško učinkovitost «Štirje jahajo Apokalipse» (Rudolf Valentino in Alice Terry), dalje film «Hura Kalifornija», ki smo ga videli že v Ljubljani, filmano Kalmanovo opereto «Grofica Marica» (Harry Liedtke in Vivian Gibson), nov film z Rin-Tin-Tinom, dalje vedovneli «Polet okoli sveta» in še par drugih stvari.

Maribor je igral filma «Ljubljanka Marharde», ki smo ga nedavno imeli v Ljubljani, ter «Carobno bajko» (Peter Pan z Betty Bronson).

V Beogradu smo imeli zelo pester repertoar. Med drugim so igrali ameriški film «Usoda» (Blanche Swift in Conrad Nagel), dalje «Charlie kot vojaka», «Leteti kot boji» in «V zemlji rdečega solnca». Poleg tega nemški film «Sužen ljubavi» (Willy Kaiser) in baje prekrasno francosko dramo «Znak mongolskega leva». Igrali so tudi nam že znano komedijo «Deklica s protekcijo» z Ossy Oswaldom.

Trboveljska premogokopna družba, ravnateljstvo Rajhenburg, daje tužno vest, da je dne 15. maja ob 6. uri zjutraj preminul g. inženjer

Ciril Cvetko Kalin

Pogreb pokojnika se vrši v ponedeljek, dne 17. t. m. ob 4. uri popoldne iz hiše žalosti, Ljubljana, Šelenburgova ulica št. 6. Družba in tovariši ga ohranijo v častnem spominu.

Rajhenburg, 15. maja 1926.

Prerojevanje ljubljanskega prebivalstva

Valovi velemestne morale. — Porodi in socialni sioji. — Regeneracija prihaja iz delavskih in kmetskih vrst. — Zaželjeni nezakonski otroci. — Veli ko naraščanje splavov.

Tudi na vrata našega mesta, naše konservativne Ljubljane so potrkali ekstremni socialni problemi sodobnega življenja, zlasti velikih mest. Tu imamo na pr. vprašanje pavperizma, ker je znano, da se na mestih, kjer se kopiči bogastvo, navadno pojavlja tudi uboštvo v taki meri, kakor je neznan na deželi. London, ki velja na pr. za najbogatejše mesto sveta, je obenem leglo najbolj žalostnega uboštvu. O tem vprašanju, ki pa pri nas še vedno ni akutno, bomo izpregovorili o priliki. Zanimiva nas danes drugo, momentano mnogo važnejše vprašanje »prerojevanja« prebivalstva, ki postaja za vsa velika mesta sodobnosti naravnost eksistencno vprašanje.

Ne prikrivajmo si dejstev. Tudi k nam so že pljusnili valovi moderne, kakor na drugi strani vedno večji valovi izživljanja in spolnih ekscesov. Svetovna vojna je to stvar začela, povojni dekadentski čas je vpliv seksualnosti še znatno ojačil. Kar je bilo še pred par stoletji samo privileg pesnikov in eksaltiranih dam, to postaja sedaj last večjih in manjših krogov. Ljubljani in ljubice se menjavajo, kakor srajce; lahkonislenost je neprimereno večja, kakor je bila pred vojno.

Vse te stvari je treba upoštevati, ako hočemo prav razumeti vprašanje »prerojevanja« prebivalstva, ki je postalo tudi za naše mesto povsem aktualno. Idealno stanje bi bilo vsekakor, da se ljudje jemljejo za resnične, medsebojno ljubezni, da zahrepene iz najskrajnejših globin svojih duš po otrokih in da posvetijo vzgoji teh otrok vse svoje sile. Prerojevanje prebivalstva, kakor sploh življenje pa ne pozna tako idealnega stanja. V resnični stvarnosti prihaja do regeneracije prilično neidealno, včasih naravnost grdo, nesocialno. Le pomislimo, koliko je prisiljen zakonov, koliko spekulativnih zakonskih zvez, koliko takozv. ponesrečenih in neželenih zarodov.

Lani so našli v Ljubljani 1600 porodov. Dve tretjini odpadeta na porodnišnico v ženski bolnici, ostale so negovale babice. Kratek pregled v socialno sestavo te številke nam poda nove zanimive podatke. Najmanjši odstotek porodov odpade na premožnejše kroge, nekoliko več na uradniške rodbe. Največ na delavske in druge slabše situirane sloje. Med temi je tudi razmeroma največ nezakonskih, torej skoro brez izjeme neželenih in zato nemoralnih porodov, združenih s pravo Golgotno trpljenj in zaničevanja.

Tak kratek pogled nam torej kaže, da prispevajo socialno najslabše situirani sloji najradikalnejše k regeneraciji, k prerojevanju mesta. Porodi v imovitejših in inteligenčnih krogih tudi procentualno daleč zaostajajo. Razlog za to dejstvo je enostaven; pri teh krogih je zarodek takorekoč reguliran s preventivnimi sredstvi, s prohibicijo in neomaltuzijanizmom. V socialno zaostalih krogih pa terja neznanje teh sredstev, neprevidez, pa tudi neke vrste brezskrbnost svoje žrtve. Ima pa to tudi svojo dobro stran, ker je znano, da regeneracija iz mestnega in inteligenčnega materialja ni tako dobra in za narodni prerod tako zdrava, kakor regeneracija, ki prihaja iz nižjih krogov ali od podeželskega prebivalstva. Mestno življenje slabi telo in s telesom tudi zarodek in otroke. Na splošno, pa moramo priznati, da sta država in javnost storili prilično mnogo, da se zaščitijo porodnice in da dobimo čimbolj zdrav naraščanje. Poleg porodnišnic delujejo še socialno higienski in zaščitni zavodi za deco. Uporaba zasebnih babic je precej nazadovala, ker se že vsi sloji in to vedno bolj poslužujejo porodnišnic. V drugih mestih pomeni to nazadovanje babiške prakse precejšen moment, da posegajo babice omstran zakona in da v največji meri sodelujejo pri splavih. O naši babiški korporaciji tega ne moremo trditi, kar je treba njim na čast priznati.

K zgornji številki celoletnih porodov v našem mestu je treba pristaviti še to, da odpade na 1600 porodov, odnosno novorojenčkov 30 do 40% nezakonskih otrok. To razmeroma ogromno število gre na rovaš socialno in gospodarsko slabše situiranih krogov, predvsem na naše uboge služkinje, na delavke brez sorodnikov, na natakarike in sploh na ženske, ki so navezane nase brez rodilniške kontrole in pomoči.

Za tem velikim številom se skriva poleg socialnega še moralni problem, ker govori dovelj jasno o brutalnosti moških, ki si dovoljujejo kratkoročen užitek, ki se pa pozneje ne zmenijo več svoje žrtve in jim ne pomagajo v stiski. Nezakonski otroci so bolj dokaz demoralizacije moških, kakor demoralizacije žensk.

Zanimivo pa je opazovanje naših ženskih zdravnikov, da se namreč v zadnjem času pojavljajo slučaj, ko so porodnice po porodu odkritosrčno priznale, da so si same zaželele nezakonskega otroka, ne da bi zahtevale od očeta količnik priznanja ali pomoči, ker si hočejo ustvariti življenjski cilj in se posvetiti lastnemu bitju. So to predvsem ženske iz inteligenčnih krogov, samosvoje žene, ki iz tega ali onega vzroka ne računajo na moštve, a se nečelo odreči materinski sreci. Na svoje, četudi nezakonske otroke, so ponosne in se ne zmenijo za družabne predsodke. In zdravniki store zlasti napram tem izjemam vse, da ublažijo socialne posledice, ki so često zvezane z nelegaliziranim materinstvom. Taki otroci imajo navadno ljubečo, skrbno in dobro mater, za katero jih lahko zavida marsikako zakonsko dete.

Kakor v vseh vseh mestih se je tudi med nami razpasla uporaba splavov v naravnost obupnem obsegu. Po mnenju strokovnjakov zdravnikov se zatre 25 do 40% vseh zarodov potom umetnih splavov. Od tega števila odpade malenkostno število na zdravniško predpisane ali v bolnici legalnim potom izvršene operacije, ampak se večina splavov odpravlja po zakotnih mestih in v praksah, ki so sicer zelo slabo zaposlene. V drugih mestih opravljajo te aborte zdravniki in babice, ker je življenjski boj in konkurenca že tolika, da treba iskati zasluska kjerkoli. V našem mestu tega, kakor omenjeno, še ni!

Skoro polovica splavov odpade na neomožene; zakonski zarodki se splavljajo predvsem iz socialnih vidikov, ker pač dohodki ne dovoljujejo večjega družinskega prirastka. V javnih službah raste čedalje bolj odstotek žensk, ki se večinoma ne morejo poročiti radi slabega materialnega stanja. Dekleta ne morejo živeti samo od zraha, službe in svojih dohodkov, ne morejo se splošno in vedno upirati naravnim nagonom. Zarodki se odpravljajo ali pa se umetnim potom zadržujejo. Statistike govore v enem in drugem slučaju prav prepričevalno besedo.

Glede splavov govore sledeče številke precej jasno: l. 1911. so v ženski bolnici zabeležili 90 splavov, l. 1914. so narasli na 125, nakar so padli l. 1915. na 80. Od tega leta naprej pa gre rapidno kvišku. L. 1919. imamo že 175 splavov, l. 1921. 190 splavov, l. 1924. 200. Zdravniki so mnenja, da napredujemo v tej panogi letno za približno 20%! Splavi se seve nanašajo samo na slučaj, o katerih vodijo statistične pregledne, torej na zdravniške ugotovitve. Do te pa pride samo v slučajih, ako je umetni splav zapustil posledice, ki zahtevajo zdravniške intervencije. Ako pa gre vse po sreči, ne zve o splavu niti zdravnik, niti statistika.

Vprašanje »prerojevanja« mestnega prebivalstva v smislu naših idealstov je torej na precej nizki stopnji, odnosno mnogo, nevaležnejše, neprijazno in mnogo obupnejše, kakor si ga predstavljamo ob lepi besedi. Ideali so pač eno, praksa in realno življenje pa ka-

že brutalnejši obraz. Življenje ustvarja nove oblike in navade, zdi pa se nam, da bo nekoč do primernem izživetju zopet prišla do veljave prastara ljubezen do otroka, klic po idealnem rodniškem življenju.

Darujte za sokolski Tabor!

Prosveta

Repertoar Narodnega gledališča v Ljubljani.

DRAMA.

Začetek ob 20. uri zvečer.

Sobota, 15. maja: »Ladja Tenacity«. Premijera. Izv.
Nedelja, 16. maja: »Pygmalion«. Izv. Zadnjič v sezoni.
Ponedeljek, 17. maja: »Ladja Tenacity«. D.
Torek, 18. maja: Zaprto.
Sreda, 19. maja: »Jakob Ruda«. E.
Četrtek, 20. maja: »Idiot«. B.
Petek, 21. maja: Zaprto.
Sobota, 22. maja: »John Gabriel Borkman«. Red C.

OPERA.

Sobota, 15. maja: »Zongler Naše Ljube Gospe«. B.
Nedelja, 16. maja: Ob 15. »Grofica Marija«. Izv.
Ponedeljek, 17. maja: Zaprto.
Torek, 18. maja: »Boris Godunov«. C.
Sreda, 19. maja: »Bohema«. F.
Četrtek, 20. maja: »Pagliacci. Gianni Schicchi«. D.
Petek, 21. maja: »Wally«. E.
Sobota, 22. maja: »Večni mornar«. A.

Gledališki pregled

Na gledališki razstavi v Newyorku so vzbudili mnogo pozornosti in smeha posebno ultrafuturisti s svojimi načrti »novih odrov«. Njihova izpoved se glasi: »Literatura je mrtva in ne spada na oder, temveč v biblioteko. Moderni človek vendar ne bo cel večer nestrno čakal na konec literarne peterdejanke, ko že v prvem dejanju vsak otrok lahko ugane, kako se bo končala. Živimo v dobi zmagoslavne optike in zato se ni čuditi, da je kinopostel resnično ljudsko gledališče...« l. d. Izmed teh profetov se je posebno odlikoval zastopnik »magnetičnega teatra« Enrico Premoli s svojim »Vulkanskim odrom«: stalna dekoracija mu je vulkan, iz katerega bruhajo vni, cvetje, žaromet in muzika... Ultrafuturisti Depero pa je prepodil igralce kratkoročno z odra ter jih nadomestil z gramofoni. Tudi ta futuristični malik je Italijan kakor Premoli, če nista morda oba skupaj celo čufta.

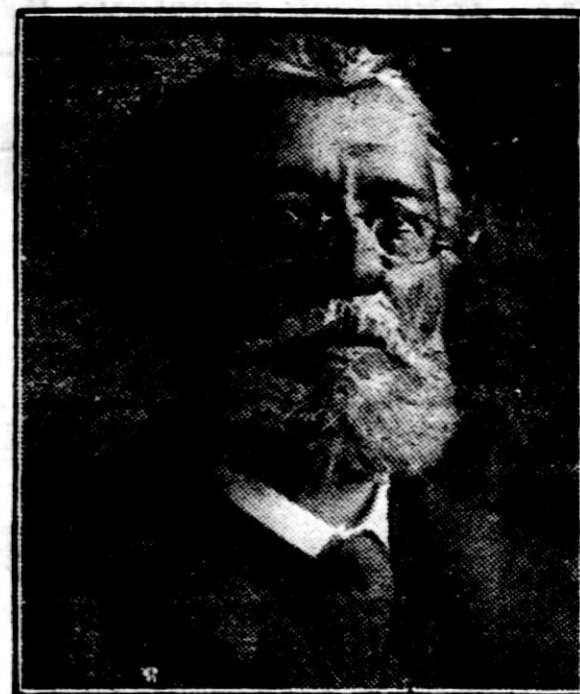
Pariško gledališče »Albert I.« vprizori češko veseligr »Luzerna«, ki jo je spisal A. Jirasek. — Na Place Malesherbes so postavili spomenik Sarc Bernhard. Izvršil ga je kipar Stard. — Pariški mestni Carnavalet-muzej je uredil dvorano George Sandove. V njej so nameščeni vsi predmeti, ki spominjajo na pesnico. — Komponist in bivši direktor pariške opere André Messager je postal član akademije. Od njegovih del so najbolj znane komične opere »Veronika«, »Maskirana ljubezen«, »Pesem Fortunije« in dr. — Pariška Velika opera bo izvajala W. Gluckovo »Alceste«.

Toscanini se krega z vodstvom milanske Scale. Moral bi dirigirati Stravinskega »Petruška« in »Usiguol«, zdaj pa pravilno listi, da bo ti deli dirigiral Stravinski sam, češ, da se na ta način »nudi Toscanini prilika, da se malo odpočije.« — V Baden-Badenu gostuje na spomladanskih slavnostnih igrah ansambel newyorške Metropolitan-Opere. Pod vodstvom Art. Bodanzkega bodo tekot petih dni peti operi Seviljski brivec, Così San tutte in prireditel koncert.

V Nemčiji zboruje te dni D. Bühnenverein in sicer v Kieiu. — V Berlinu pa bo od 23. do 26. junija mednarodna konferenca igralcev, na kateri bodo zastopane vse evropske dežele ter Amerika in Japonska. — V Berlinu je obolela Cosima Wagner, vdova slavnega komponista in hčerka skladatelja Liszta. Stara je 89 let in je dosedaj upravljal umetniško zapuščino svojega slavnega soproga. — V Berlinu bodo igrali jesen Langrjerjevo »Periferijo«. — Fr. Lehar piše opero na besedjo melodrame »Romanc« Američana Sheldona. — H. v Hofmannsthalovo ljudsko igro »Čarovnik in čista dekla« bo igral Rein-

Danes zadnji dan
FERN ANDRA
v zabavnem filmu »Vabljeni klic iz grešnega sveta«.
Kino Ideal.

Dr. Gvidon Srebre

Brežice, 10. maja.

Dne 6. t. m. smo izročili blagopokojnega v naročje matere zemlje. Impozanten spreved, kakoršnega ne pomni prebivalstvo našega mesta, kaže, kako priljubljen je bil mož, ki je vžival ljubezen in največje spoštovanje meščanov in okličanov. — Zatisnil je oči v visoki starosti 87 let. Milo se je storilo tudi oddaljenemu znancu, ko je gledal njegov neizpremenjen in ljubezniv obraz na mrtvaškem odru — s cvetjem posuti posteli.

Dr. Gvidon Srebre se je rodil v letu 1839 v Šoštanju, dovršil je gimnazijsko študijo v Mariboru, nakar se je podal na univerzo v Gradec. Služboval je kot vesten, marljiv in skromen koncipient pri dr. Dominkušu in dr. Duhaču v Mariboru. Leta 1870 je pa prevzel po svojem osebnem prijatelju, narodnem prvoročniku dr. Radoslavu Razlagu odvetniško pisarno v Brežicah, ki jo je vodil do leta 1905.

Dr. Srebre je preživel krasno dobo našega narodnega prebujanja, dobo veličastnih taborov, ter stal v ožkih prijateljskih odnosih s Tomšičem, Jurčičem, dr. Razlagom in drugimi narodnimi boritelji. Radi svojega mirnega, toda odločnega značaja, si je pridobil ljubezen dolnega Posavja in smelo trdimo, da ni imel v širokih plasteh prebivalstva sovražnika. Politično se ni udeleževal, pač pa je vsikdar in ob vsaki priliki podpiral narodna društva. Kot ugleden mešan je zavzemal častna mesta pri raznih korporacijah in je bil, če tudi le kratko dobo, prvi slovenski župan v Brežicah.

Nad vse ljubeznjiva in skrbna soproga mu je stala vedno ob strani, ljubezen, ki ju je družila, nima primere. Med najbolj srečnih dnevi, ki jih je doživel blagopokojnik, je bil 8. maj 1921, dan praznovanja zlate poroke. Srečnega se je počutil v krogu svoje rodbe, katero je moral kljub svoji starosti še prerano zapustiti.

Ohranimo blagopokojnemu hvaležem spomin!

Brežice.

Železniški vpokojenci!

Beda starih železniških vpokojencev, provizijonistov, miloščinarjev, nezgodnih rentnikov ter njih vdov je od dne do dne strašnejša in žalostnejša.

Zakaj se torej zavlačuje od strani merodajnih faktorjev to perečo in žalostno vprašanje?

Ime miloščina bi sploh moralo izginiti, ker oni, ki je žrtvoval svojo najboljšo moč v splošno korist 30, 40, celo 50 let, ni zaslužil samo miloščine, ampak pridobil pravico, da se ga na stara leta človeku spodobno preživi. Zakaj se od teh siromakov, vloženih prošnji ne reši?

Ravno tako zaslužijo oni nezgodni rentniki, ki so pustili svoje zdrave ude pri izpolnjevanju svoje službene dolžnosti, polno pokojnino, ne pa, da se jih zasleduje in preganja.

A to še ni dovolj! Jemlje se jim še tisti pravici, ki so jih uživali že desetletja. Ali ni očitna krivica, da se jemlje vpokojenim provizijonistom, miloščinarjem in nezgodnim rentnikom pravica do režijske vožnje?

Društvo železniških vpokojencev je do sedaj storilo vse mogoče; društva ne zadene nobena krivda na neurejenosti gori tinenovanih vpokojencev in do započeto delo nadaljevalo do končne ureditve.

Potrebn pa je, tovariši vpokojenci, ako naj dosežemo naše pravice, izbojujemo končni naš pravični boj, da se oklenemo trdnosti društva žel. vpokojencev, katero je nestrankarsko in se bojuje edino za dosego pravic, ki gredo starih železniškim vpokojencem. Zavedajte se, da le v skupnosti bo zmaga hitrejša in častnejša. Zato ne poskušajte sovražnikov in razdiralcev prepotrebnega društva. Društvo žel. upokojencev.

Javna zahvala

Udruženje invalidov, vdov in siroč — podružnica v Ljubljani — usoj si v imenu bednih vojni žrtve izreči tem potom toplo zahvalo vsem onim, ki so se odzvali naši prošnji in s svojo radodarnostjo pripomogli do doseženega uspeha cvetličnega dneva, prirejenega v nedeljo 9. t. m. v Ljubljani. Predvsem se čutimo dolžne, iskreno se zahvaliti za požrtvovalno sodelovanje cenjenim damam Kola jugoslov. sester, krščanskemu ženskem društvu ter marljivim gospodinom St. Jakobsko mešč. in Uršulinske znanje mešč. žole in vsem sodelujočim članom in članicam tuk. Podružnice. Naj bodo vsi navedeni uverjeni, da so storili dobro, človekoljubno delo, za kar so jim nesrečne vojne žrtve srčno hvaležne. — Obenem prosimo vse one, ki se iz kateregakoli vzroka niso mogli oddolžiti vojni žrtvam in prispevati k cvetličnemu dnevu, da to store naknadno in pošljejo eventualne prispevke imenovani podružnici. Ljubljana, 15. maja 1926. — Odbor, 833/

J. Suchy:

La donna e mobile....

Povem vam storijo o lepi, mladi zapeljivki, ki je s svojim vsakdanjim nastopom in pojavom očarala slehernega, ki je podlegel njenemu basiliškovega pogledu.

Zgodilo se je, da je k znani ljubljanski zdravniški kapaciteti v pozni nočni uri prisopihal možakar z nujnim pozivom, da mu takoj sledi v hišo, kjer se je zgodilo nesreča.

Zdravnika je sel povedel v staro patriarhalno hišo, kjer je v prvem nadstropju stanovala lepa, zapeljiva devojka.

V stanovanju je vsepovprek dišalo po lizolu. Skrajni čas je že bil, da je zdravnik posegel vmes. Res se mu je naposled posrečilo mladenko oteti neizprosne smrti.

Druga dne potrkala na zdravnikove duri star sivolas gospod.

»Gospod doktor,« pravi gospod, »vi ste rešili smrti lepo mladenko, do katere gojim globoko in odkrito nagnjenje. Oprostili pa ste tudi mene večnega kesu ter pekoče vesti. Bil sem preveč skop in strog napram njej. Ker sem jej odrekel avto, je revica m. silila, da je ne ljubim več ter se je radi tega hotela usmrtiti. Smaram kot svojo

dolžnost, se vam osebno zahvaliti na trudu.

Položil je na mizo kup bankovcev, se poklonil in odšel.

Tretji dan stopi v ordinacijsko sobo velik, robusten možakar, z veliko briljantno, iglo v kravatni in z enakimi prstani na rokah.

»Dragi gospod doktor,« začne možakar, ko si je oddahnil. »Prihajam, da se vam zahvalim radi gospodične, ki se je zastrupila. Napravil sem ji namreč malo sceno radi mladeniča, ki pravi, da je njen bratranec. Postal sem grob ter sem ji grozil, da jo pozabim. Nisem mislil, da si bo to tako vzela k srcu in da me tako silno ljubi. Brez vaše pomoči bi bila sigurno umrla ter bi bila že tretja, ki se je usmrtila radi mene. Pa kaj sem hotel reči — vsak mora živeti od svojega poklica in tako mislim, da sva — kvit.

Položil je na mizo kup bankovcev, se poklonil ter odšel.

Pol ure pozneje stopi v ordinacijsko sobo tridesetletni elegant, odeven po najnovejšem žurnalu, dišeč po vseh zavbah.

»Ste vi gospod doktor X?«

»Da, gospod: kaj pa želite, prosim?«

»O, prišel sem, da se vam zahvalim radi vaše požrtvovalnosti napram go-

spodični, ki ste jo rešili smrti. Veseli me, da ni podlegla strupu, tem bolj, ker mi je žal, da ji takrat nisem spomnil skromne želje, ki jo je izrekla. Žalobog sem v igri preveč zabil, tako, da vas trenutno ne morem oškodovati za vaš trud. Bodite pa uverjeni, da imate v moji osebi najboljšega prijatelja.

Segel je doktorju v roke, si popravil pred zrcalom lase ter odšel.

Nato je zdravnik stopil v stanovanje tiste mladenke.

»Gospodična,« je rekel, »prejel sem od starega gospoda, ki se je zelo taktno uvedel pri meni, večjo svoto denarja. To obržim kot honorar za vaše zdravljenje, dočim so vam na razpolago novci, ki mi jih je izročil neki manj takten gospod. Kar se pa tretjega tiče, vam njega ni treba biti žal. Radi kvart vam je postal nezvest. Gotovo pa je, da so vam vsi trije zelo naklonjeni.

»Da, da, gospod doktor,« je sladko zapela grizdalinka, »če bi me on tako ljubil, kakor ti trije, bi ne bila obupala.

»Kaj pravite? Ali še eden?«

»I seveda in sicer oni nevaležni, ki je rajši prevzel angažman v tujini, nego da ostane pri meni. Kaj mislite, ljubi gospod doktor, da sem se radi onih treh hotela usmrtiti?«

Zaključek proslave 15 - letnice S. K. ILIRIJE

DRUŽABNI VEČER

v dvorani Kazine v nedeljo, dne 16. maja ob 21. uri pod osebnim
častnim pokroviteljstvom dvorne dame gospe Franje dr. Tavčarjeve
in sodelovanjem damskega komiteja.

PLES

Razdelitev daril.

PLES

Dnevne vesti.

V Ljubljani, dne 15. maja 1926.

— **Vzoren red.** Pri prosvetnih oddelkih v Ljubljani in v Mariboru se do danes niso prejeli mesečnih plač za maj ne uradnikij ne zvičaniki ne sluga. Včasih smo se borogljivo smehljali, ko smo čitali, da uradniki in oficirji v Turčiji ne prejemo redno svojih mesečnih plač. Zdaj pa se je turški sistem uvedel tudi pri v naši upravi kot posledica vrtoglavega Radičevega ministiranja. Radič je pač poskrbel, da so se v novi budžet sprejele postavke za »prosvetne inspektorate«, ni pa pomislil, da je treba vsaj istočasno te inspektorate tudi organizirati. Govori se, da pridejo v juniju se druge kategorije prosvetnih uslužbencev na vrsto, da bodo ali reducirani ali pa da se jim 1. junija prejemki ne izplačajo. Kdaj bo takega nerada konec?

— **V slovo!** Pred mojim odhodom iz Ljubljane mi žal ni moglo posloviti se od vseh prijateljev in znancev, s katerimi sem službeno in privatno prišel v stike. Poslavljam se toraj tem potom, želim vsem nemoteno zdravje in kličem »Zdravo!« — **Dr. Vladimir Katičič.**

— **Iz državne službe.** Premeseni so: iz Kranja v Novi Sad podinspektor finančne kontrole Franjo Burger, iz Celja v Beograd podinspektor finančne kontrole Anton Muc, iz Maribora v Kranj podinspektor finančne kontrole Ivan Kestl, iz Celja na Jesenice komisar finančne kontrole Karel Kos, iz Cromaja v Knin komisar finančne kontrole Ivan Bizjak, iz Maribora v Ptuj uradnik splošne bolnice Jakob Vuk in iz Rogaske Slatine v kopališče Dobno arhivski uradnik Franjo Novak.

— **Iz prosvetne službe.** Na gimnazijo v Mariboru sta premesena profesor moda in profesor telovadbe na moškem učiteljskega učiteljska v Mariboru Robert Kenjčič in v Mariboru Adolf Šaup.

— **V naše državljanstvo je sprejet** ruski emigrant, nadzornik in strojni delavnik v Ljutomuru Aleksej Protopopov.

— **Prepovedan list.** Notranje ministrstvo je prepovedalo uvažati in širiti v naši državi pariški biolen »L'Agence des Balkans«.

— **Nov zakon o gledališčih.** Prosvetni minister Trifunović je odredil, da se začne takoj sestavljati načrt novega zakona o gledališčih. Načrt bodo izdelali uradniki prosvetnega ministrstva, nakar pride pred široko konferenco strokovnjakov, ki ga bodo definitivno redigirali.

— **Mednarodna konferenca delodajalcev.** V ponedeljek se prične v Pragi mednarodna konferenca delodajalcev, na kateri bo zastopala tudi naša država. Na konferenci se bo razpravljalo o problemih, ki pridejo na dnevni red predstoječe konference mednarodnega urada dela. Poleg tega bodo delegati obravnavali angleško stavo in gospodarske krize v posrednih evropskih državah.

— **Konvencija o pravni pomoči med Jugoslavijo in Avstrijo.** Po poročilih iz Beograda je poslala naša vlada te dni na Dunaj delegate, ki se bodo pogajali z avstrijsko vlado glede konvencije o medsebojni pravni pomoči. Baje bo ta konferenca v kratkem sklenjena.

— **Na državnem ženskem učiteljskem v Ljubljani** se prične usposobljenostni izpiti za otroške vrtničarice v ponedeljek, dne 31. maja, ob 8. uri. Pravilno kolikovanje prošnje za pristup k izpitu je vložiti na ravnanstvo do 26. maja. Usposobljenostni izpiti za učiteljice ženskih ročnih del bodo v začetku oktobra.

— **Ne zlorabljajte zdravnikov!** Okrožni urad za zavarovanje delavcev nam poroča: Svoječasno je urad obvestil svoje člane, da so v slučaju obolenja dolžni zdravnika obiskati in ordinacijskih urah. Klicati zdravnika na dom je dopustno le v povsem izjemnih slučajih, ako je značaj bolezni tak, da bolnik nikakor ne more sam k zdravniku. Obiski zdravnikov na domu so zvežati z visokimi stroški, ki jih mora trpeti zavarovanje. Zato morajo biti ti stroški utemeljeni v nujni potrebi. Nekateri člani, deloma iz brezbrizne komodnosti, deloma iz mržnje proti svojemu lastnemu gospodarstvenemu zavodu tega nočejo razumeti in na neverjeten način zlorabljajo tako zdravniške kakor urad. Zato je urad odločil, da bo omil član, ki je očitno zdravnika zlorabljal in ga klical na dom, dasi za to ni bila podana nujna in neodložljiva potreba, stroške obiska nosil sam. Urad je k takim ukrepom v smislu t. 24. zakona o zavarovanju delavcev zakonito upravičen in je prisiljen se tega sredstva v polni in najodločnejši meri poslužiti. Ta zloraba institucije socialnega zavarovanja dosega skrajno nezdruživo mejo in čisto upravičeno razburja zdravniške, ki v borbi proti takemu omalovaženju zdravniškega stanu dostikrat nahote klicu na dom tudi v resnih slučajih ne verjamejo in so nezaupni. To razvado morajo v lasnem interesu zatreti tako člani sami, kakor tudi njih delodajalci.

— **Naturalizacija Jugoslovencov v Združenih državah.** Glasom poročil naturalizacijskega urada v Washingtonu je bilo v januarju tega leta naturaliziranih 343 dr-

žavljanov kraljevine SHS, v februarju pa 260. V obeh slučajih so Jugoslovenci glede števila novih ameriških državljanov med vsemi drugimi narodi na devetem mestu. Na prvem mestu so vedno Italijani ali Poljaki, na tretjem pa Angličani.

— **50-letnica Beogradskega ženskega društva.** 30. maja praznuje najstarejše beogradske humano in patriotično društvo: Beogradske ženske društvo 50 letnico obstoja. Proslava bo trajala 3 dni. Organizirani so bili posebni odbori za proslavo.

— **Dnevni zdravja.** Letošnji dnevi zdravja so določeni za 23., 24. in 25. maja. Glavni odbor Društva za zaščito narodnega zdravja je pozval pododbore in podružnice, da se na te dneve primerno pripravijo. Pri tej priliki izide svečana izredna številka časopisa »Zdravje«.

— **Srbski trgovski dom.** Še tekom tega leta prično s prvimi gradbenimi deli za palačo srbskega trgovskega doma v Beogradu.

— **Smrtina kosa.** Danes v zgodnjih jutranjih urah je preminil v Ljubljani po kratki zavrtni bolezni g. inž. Ciril Kalin. Pred mesecem je zapustil obrat Trbovelske premožgokopne družbe, da si popravi močno zrahljano zdravje. Iz Ljubljane je nameraval v gorensko letovišče, kruta smrt mu je prekrila račune. Za pok. inž. Kalinom bod žalovalji številni prijatelji. Svoj čas je kot prvi kandidat promoviral na ljubljanski montanisti. V vseh mladinskih krogih je užival splošne simpatije. Bil je mehika natura, navdušen za vse nacionalne pojave. Udeleževal se je tudi na sportnem polju. Se predno je začel svoje samostojno življenje, da ga posveti poklicu in izvenpoklicnemu nacionalnemu delu, mu je usoda pretrgala nit življenja. — V Novem Udmatu je preminul g. Miroslav Zorič, član številnih naprednih društev. S posebno vmo se je oklepal Sokolske misli in stal v prvih vrstah napredne borbe. Za ranjnim žalujejo številni prijatelji. Služboval je na ljubljanskem magistratu. V Novem Udmatu je užival splošno zaupanje in spoštovanje. — Bodi jima blag spomin! Iskreno sožalje preostalom!

— **Taksa ribarske knjižice.** Slovensko ribarsko društvo v Ljubljani nam sporoča: V št. 108 Vašega cenj. lista ste priložili notico, da znaša taksa za ribarske knjižice 22.50 Din. Ta notica temelji vsekakor na napačni informaciji, ker znaša taksa ribarske knjižice slej ko prej 100 Din, kolektivna pa 20 Din. — Za odbor: dr. Munda.

— **Statistika obče pridobitne za 1924-1925.** Finančna delegacija objavlja, da izide ta statistika v torek, 18. t. m. v št. 46 Uradnega Lista.

— **Prodaja nove hiše** v Stični na Dolenskem za Din 50.000. Več se izve v Ljubljani, sv. Jakoba trg št. 5.

— **Trgovsko društvo »Merkur«** v Ljubljani ima izredni občni zbor v sredo dne 19. maja 1926 ob 1/8. uri zvečer v prostorih Gremija trgovcev v Ljubljani, Aleksandrova cesta (palača Lj. kreditne banke), na kar opozarjamo vse članstvo. — Odbor.

— **Poučni izlet »Probuje«** v Holandijo in Nemčijo. Radi nastalih razmer v Angliji ne napravj »Probuja« nameravane ekskurzije v London, pač pa se odpelje 18. julija 1926 iz Ljubljane preko Salzburga v München, Würzburg, Frankfurt a. M., Köln a. R., na veliko razstavo za zdravstvo, socialno skrb in telesno vzgojo v Düsseldorfu ter od tam v Holandijo in sicer v Rotterdam, Haag, Haarlem in Amsterdam. Povratek je preko Utrechta, Osnabrücka in Hannovera v Berlin in Dresden ter v Prago. Prihod v Jugoslavijo okrog 5. avgusta. Prijave se sprejemajo do 31. maja pri Gospodarskem odseku »Probuje« v Ljubljani, Restjeva cesta 13/II. Tam se tudi dobe informacije in program.

— **Čevljarska zadruga v Ljubljani** naznanja interesotom, da se vrši prihodnja pomagalska preizkušnja v nedeljo, dne 30. maja t. l. Tozadavne prijave, katerim je predložiti učno izpričevalo ter izpričevalo o Obrtno-nadaljevalni šoli, se sprejemajo najkasneje do 26. t. m. v zadrugi pisarni, Hrenova ul. 4. — Načelstvo.

— **Slovensko pianinsko društvo** naznanja, da se otvori v nedeljo dne 16. t. m. Kamniška koč na Kamniškem sedlu. Koča bo dobro založena z jedjo in pijačo.

— **Krasna izbira najnovejših bluz.** Kristof-Bužar, Ljubljana, Stari trg. 81-T

— **Rogaška Slatina** je naše najbolj renomirano zdravilišče proti boleznim želodca, čreves, mehurja, žledčnih kamnov, srca, ledvic in jeter. Izven glavne sezone izredno nizke cene. Zahtevajte prospekt!

— **Pri žolčnih in jetrnih boleznih, žolčnem kamnu in zlatenici** ureja prirodna grenčica »Frnz-Josef« prebavo na docela popoln način. Kliniške izkušnje potrjujejo, da je posebno učinkovito domače pitno zdraviljenje z vodo »Frnz-Josef«, ako jo uživamo, pomešano z nekoliko tople vode zjutraj na tešče. Doblja se po lekarnah in drogerijah.

— **Občudujemo jo vsled njene lepe opteme.** Poželimo jo vsled njenega izvrstnega okusa. Slavimo jo vsled njenega poetičnega imena našo »Mirne« čokolado.

— **Občudujemo jo vsled njene lepe opteme.** Poželimo jo vsled njenega izvrstnega okusa. Slavimo jo vsled njenega poetičnega imena našo »Mirne« čokolado.

— **Občudujemo jo vsled njene lepe opteme.** Poželimo jo vsled njenega izvrstnega okusa. Slavimo jo vsled njenega poetičnega imena našo »Mirne« čokolado.

— **Občudujemo jo vsled njene lepe opteme.** Poželimo jo vsled njenega izvrstnega okusa. Slavimo jo vsled njenega poetičnega imena našo »Mirne« čokolado.

— **Občudujemo jo vsled njene lepe opteme.** Poželimo jo vsled njenega izvrstnega okusa. Slavimo jo vsled njenega poetičnega imena našo »Mirne« čokolado.

— **Občudujemo jo vsled njene lepe opteme.** Poželimo jo vsled njenega izvrstnega okusa. Slavimo jo vsled njenega poetičnega imena našo »Mirne« čokolado.

— **Občudujemo jo vsled njene lepe opteme.** Poželimo jo vsled njenega izvrstnega okusa. Slavimo jo vsled njenega poetičnega imena našo »Mirne« čokolado.

— **Občudujemo jo vsled njene lepe opteme.** Poželimo jo vsled njenega izvrstnega okusa. Slavimo jo vsled njenega poetičnega imena našo »Mirne« čokolado.

— **Občudujemo jo vsled njene lepe opteme.** Poželimo jo vsled njenega izvrstnega okusa. Slavimo jo vsled njenega poetičnega imena našo »Mirne« čokolado.

— **Občudujemo jo vsled njene lepe opteme.** Poželimo jo vsled njenega izvrstnega okusa. Slavimo jo vsled njenega poetičnega imena našo »Mirne« čokolado.

— **Zlatnike so našli v »Zlatovog-ter-pomolovom mlinu«:** Ivana Smrjaci, Jarše pri Ljubljani, Alojzij Okorn, Slivnica, Angela Dolenski, Lakenci pri Mokronogu, Jovan Z. Acimović, Rakek, Jerica Debečeva iz Borovnice, Hela Ošina, Pekel, Ana Mršol, Kovor št. 25, Lenčka Jug, služkinja pri dr. Koderman v Mariboru, Milka Klippa, Bačija 91, Adela Findrich, Osijek, Radnička ulica 17.

— **Občudujemo jo vsled njene lepe opteme.** Poželimo jo vsled njenega izvrstnega okusa. Slavimo jo vsled njenega poetičnega imena našo »Mirne« čokolado.

100-T

Iz Ljubljane

— **Ti ti in šupe.** Ljubljanski pohajkovec nam piše: Idiličen je naš mestni log, pa ga obhodi po »Cesti na Rakovo jelo«, ali pa po »Cesti treh cesarjev« skozi hrastove in jelševske skupine ob Malem grabnu proti Viču. Čez dan imaš okoli sebe polno pitježa žvrgolenja; a proti večeru to utihne in nudiš se ti drugi prizori. V tamkajšnjih šupah, polnih mrve ali pa praznih, — čuješ drugo »žuborenje«. V teh šupah se zbira, ko se noč razgrne nad zemljo, drugi ti ti in tice, a njih vrčanje je le šepetanje. Tu se zbira elita ljubljanskih barab in taktov »ex professione«, od koder hodi rekognoscirati po mestu. Tam notri se delajo načrti za »nočne vpade«, kakor hitro pa zavoha družba — policijsko raclo, zabrliga straža kakor pri divjih kozah, in naenkrat se vsa četa razprši in v šupah postane zopet vse tiho. Tudi to je idila svoje vrste.

— **Ljubljaničina struga in higijena.** Pišejo nam: Začelo je polagoma pripekati in računati smemo z vročimi pomladanskimi dnevi. Povsod, kamor gre človek iz mesta, duha prijeten vonj, drug duh pa te objame, ako se hočeš sprehatati po enem ali drugem nabrežju sredi mesta, ob »osušeni Ljubljani«, ali če te pot privede čez ta kaj oni most. Kaj je to? V nos ti udarja ta kakor tam dušiljv smrad, neznojni plini, da bi kar bežal. Čim bolj je struga suha, tem hujša je ta strupena atmosfera! Ni čuda; Meteorne vode vseh lišnih kanalov se v tej strugi koncentrirajo in čim bolj pripeka vročina, tem bolj se pari ta svetlikajoča se brozga in vali počasi dalje. Zato je brez-pojmo treba, da se puste zatvornice ob krakovskem nasipu ob vročih dneh noč in dan odprte, da se bo umazana struga redno izpirala!

— **Mlad svetovni potnik.** Danes, ko se polajvajo pravi in lažni svetovni potniki kakor gobe po dežju, ni čudno, da je prišel na to idejo tudi mlad umetnik. V našem uredništvu se je zgledil simpatičen deček, Hubert Merzenich, gojenec umetnostne akademije v Düsseldorfu, ki mu je dala na pot tudi topla priporočila. Prepotovati hoče vse kontinente in si tako nabrati viškov za poznejše umetniško vsvarjanje, že sedaj pa sodeluje pri monakovski »Jugend«. Ali bo svojo namero izvršil, je seveda drugo vprašanje, ker današnje razmere za svetovne potnike niso baš ugodne.

— **Ženski mestni odbor Jadranske Straže** je imel v sredo, 12. t. m. svoj ustanovni občni zbor, kateremu je načelovala ga. Kalafatovičeva. Vršil se je na inicijativ Centralnega odbora v Splitu. Tak ženski mestni odbor obstoja do sedaj v Sarajevu in se snuje tudi v Zagrebu. V odbor so bile izvoljene sledeče dame: predsednica: gospa Kalafatovičeva, soproga divizionarjeva, podpredsednice: ga. dr. Majaronova, Grošljeva, sopr. podpolkovnika in dr. Zupaničeva; glavna tajnica: ga. dr. Debelakova; tajnice: ga. prof. Schiffererjeva in Strelotova; glavna blaginjakarica: ga. Hedžetova, blaginjakarke: ga. dr. Bevkova, Antonjevič-Majdičeva in dr. Andrejkova; odbojnice: gospe in gospodične Tykacova, dr. Kramerjeva, Stojanovičeva, Knezova, Rusova, dr. Gregorinova, Jankovičeva, Škerlj-Medvedova, Marija Vera, Priston, Jerica Zemljanova, Marija Grošelj, dr. Zbašnikova, Rezika Thalerjeva, Skafarjeva, Verličeva, Gregorčeva, Svetličeva, dr. Iličičeva, Magdičeva in Pupoč. — Ženski mestni odbor posluje v društveni sobi, v palači Lj. kreditne banke, dnevno od 4.—6. ure pop.

— **Zaključek jubilejnih prireditev »Ilirije«** bo tvoril v nedeljo velik družabni večer v dvorani »Kazine«. Pokroviteljstvo nad prireditvijo je prevzel damski komitej, na čelu mu dvorna dama ga. Franja Tavčarjeva. Na sporedu je poleg drugih zabavnih točk tudi ples. Opozarjamo ljubljansko občinstvo na to lepo prireditev in ga vabimo, da se je udeleži v čim večjem številu. — Začetek ob 21.

— **Iz Francoske razstave v Jak-piče.** vom paviljonu se zapre neprekidno v nedeljo ob 18. uri.

— **Iz Higijenske predavanja in film »O spolnih boleznih«.** V nedeljo dne 16. t. m. zaključuje Zveza kulturnih društev serijo svojih higijenskih predavanj in Ljubljani z zanimivim predavanjem »O spolnih boleznih«. G. predavatelj dr. Franc Virant bo govoril o spolnih boleznih, o načinu okuženja, o zdravljenju teh bolezni, o njih grozljivih posledicah ter končno o načinu, kako se jih obvarujemo. Lep film v treh delcih bo predavatelj izvajal vsakemu udeležniku na najbolj nazoren način pojasniti. Predavanje se vrši skupno za moške in ženske v prostorih Elitnega kina Matice točno ob 10. dopoldne. Občinstvo vabimo, da se predavanja polnoštevilno udeleži in si ogleda film.

— **Iz Društva »Soča«** naznanja svojim članom, da se vrši danes v soboto dne 15. t. m. ob 8. zvečer v salonu pri »Levu«. V redni letni občni zbor z navadnim dnevnim redom. Vabimo člane, da se tega letnega občnega zbora udeleže polnoštevilno.

— **Iz Bonačeva hiše v Šelenburgovi ulici** se preziduje. Zato je vhod v odvetniško pisarno dr. Franc Zupanca in dr. Janko Zirovnik iz Knadjeve ulice 2. 528

— **Iz Gospodarsko in izobraževalno društvo za dvorski okraj** naznanja, da se vrši njegov občni zbor dne 19. maja t. l. ob 8. uri zvečer v prostorih tajništva JDS. v Kazini. Vabljeni so vsi člani društva.

— **Iz Občni zbor »Kluba ljubiteljev sportnih psov«** se vrši v petek dne 28. maja 1926 ob 20. uri v Ljubljanskem dvoru, soba št. 3., z običajnim dnevnim redom. — Odbor K. L. S. P. 537-2

— **Iz Na lepem senčnatem vrtu gostilne Lozar, Rožna ulica 15,** se postreže cenj. gostom s pravim cvičkom, dolensko črtno in vedno svežim pivom ter dobro kuhinjo. Ob petkih ribe. Prostor za balincaje. Salon in klavir. Vrt je za manjše veselice jako prikladen. Abonentni se sprejemajo na hrano po konkurenčnih cenah. 534-n

— **Iz Podpornemu društvu slepih** so darovali: Gospa M. M. za francoske ure Din 100.—, mesto cvetja na krsto blagopokojnega g. Sinona Tomažiča poklanjajo neimenovane Din 150.—, streliški klub »Emona« je na zaključnem večeru zbral Din 210, Kreditni zavod za trgovino in industrijo v Ljubljani Din 1000.—, Vsem plemenitim darovalcem z željo, da bi našli mnogo posnemalcev, se najpriproneje zahvaljuje odbor.

Iz Celja

— **c Koncerti v mestnem vrtu.** Opleševalno in tujsko - prometno društvo v Celju bo prirejalo počenši s 16. t. m. redne promenadne koncerte v mestnem parku in ob sicer ob nedeljah od pol 11. do 12. in ob četrtkih od pol 6. do 7. ure. Ob nedeljah bo svirala železničarska godba, ob četrtkih pa godbeno društvo »Ilirija«. Pobirala se bo vstopnina 1 Din za osebo.

— **c Nočno lekarniško službo** opravlja ta teden lekarna »Pri Mariji Pomagaj« na Glavnem trgu.

— **c Ribarsko društvo v Celju** ima svoj redni občni zbor v soboto dne 29. maja ob 20. uri v hotelu »Balkan«.

— **c Vozila se morajo** najkasneje prijaviti do 20. maja pri mestnem magistratu. Več objavlja razglas na občinski deski.

— **c Predavanje na Ljudskem vseučilišču** v ponedeljek odpade radi druge produkcije Glasbene Matice v mestnem gledališču. Nadaljevanje predavanja »O Italiji« se bo zato vršilo pozneje.

— **c Kraljeva organizacija SDS za Celje - Okolico** je priredila na praznik popoldne izlet članov v Trnovlje. V gostilni Kramer se je zbralo lepo število članov, kakor tudi Trnovljanov. Sestanek je vodil predsednik g. Vinko Kuhovec, o političnem položaju pa je podal sliko sreznih tainjk g. Žabkar. Sestanek je lepo potekel. Takš sestanki so važni za medsebojno spoznavanje in je želeli, da bi jih organizacije redno gojile.

— **c Invalidska organizacija v Celju** priredi dne 6. junija veliko tombolo, katere čisti dobiček je namenjen v podpiranje revnih invalidov, vdov in sirot.

— **c Košnja v zakup** bo oddala mestna občina draženjem potom. Drazba se bo vršila 25. maja na Spodnjem Lanovžu, 26. maja na mestnem pokopališču, 27. maja pri Sv. Jožefu in Seidlovem studentcu, vedno ob 9. dopoldne.

Sokol

VIII. mednarodna telovadna tekma v Lyonu

V mednarodni telovadni zvezi je vpisanih danes 18 držav: Belgija, Českoslovaška, Danska, Finska, Francija, Anglija, Italija, Luksemburška, Nizozemska, Norveška, Poljska, Rumunska, Švica, Švedska, Amerika, Jugoslavija, Čile, Urugvaj, Sedež zveze je v Franciji, njen predsednik je g. Charles Cazalet, ki je obenem predsednik Unije francoskih telovadnih društev, njen častni predsednik pa je g. N. J. Cupérous.

Mednarodna telovadna zveza prireja tekme, ki so najtežje v telesnih vajah. Na teh tekmah pridejo do izraza telovadne sposobnosti posameznih držav znotraj narodov, njih telovadni sestavi in tudi narodovi značaj, ki se izražajo v načinu telovadbe. Do zdaj je priredila zveza 7 tekem, na katerih se zahteva, da zna telovadec najtežje vrhunske vaje na orodju, razven tega pa mora obvladati v visoki meri različne lahkoatletične panoge.

I. mednar. telov. tekma se je vršila v mestu Anvers (Belgija) l. 1903. Tekmovali so: Francozi, Belgijci, Luksemburžani, Nizozemci. V tem redu so tudi bili razvrščeni po doseženih uspehih.

II. tekma se je vršila v Bordeauxu leta 1905 na Francoskem. Udeležba in uspehi: 1. Francija, 2. Nizozemska, 3. Belgija, 4. Luksemburška.

Pri III. tekmi l. 1907 v Pragi je bil sledeči uspehi: 1. Čehi, 2. Francozi, 3. Belgijci, 4. Luksemburžani, 5. Slovenci, 6. Madžari.

IV. tekma v Luksemburgu l. 1909 je prinesla tele uspehe: 1. Francozi, 2. Čehi, 3. Italijani, 4. Belgijci, 5. Slovenci, 6. Luksemburžani.

Za V. tekmo v Turinu l. 1911 se je prijavilo 8 narodov. Uspehi: 1. Čehi, 2. Francozi, 3. Italijani, 4. Slovenci, 5. Luksemburžani, 6. Belgijci, 7. Hrvati, 8. Rumuni.

VI. tekma v Parizu l. 1913. Uspehi: 1. Čehi, 2. Francozi, 3. Italijani, 4. Belgijci, 5. Slovenci, 6. Luksemburžani.

Svetovna vojna je prekinila delovanje mednar. telov. zveze in tekme.

Naslednja VII. tekma se je vršila po vojni l. 1922 v Ljubljani ob priliki I. jugoslov. vsesokolskega zleta. Uspehi: 1. Českoslovanci, 2. Jugoslovenci, 3. Francozi, 4. Belgijci, 5. Luksemburžani.

Leta 1924 se je udeležila MTZ z vrstami poedinih narodov telovadne tekme na olimpijadi v Parizu. Uspehi: 1. Italijani, 2. Francozi, 3. Švicarji, 4. Jugoslovenci, 5. Američani, 6. Angličani, 7. Finci, 8. Luksemburžani. Vrstu českoslovaških Sokolov je morala odstopiti zaradi težjih poškodb 2 tekmovalcev.

Letos se bo vršila v Lyonu VIII. mednarodna telovadna tekma 22. in 23. maja ob priliki 48. zleta Unije francoskih gimnazistov. Take udeležbe, kakršna bo na tej, ni še bilo na nobeni tekmi. Priglasilo se je namreč 11 držav: Belgija, Danska, Francija, Anglija, Nizozemska, Italija (ki pa je kasneje odpovedala svojo udeležbo), Luksemburška, Rumunija, Švica, Českoslovaška, Jugoslavija.

Na to tekmo pošlje vsak v M. T. Z. včlanjen narod oz. telovadna zveza vrsto, obstoječo iz 6 tekmovalcev in 2 namestnikov. Tekmovalci bo vseh 8 telovadcev, za končni rezultat pa bo klasificiranih 6 najboljših. Razven tekmovalcev pošlje vsaka prijavljena telovadna zveza na tekmo 2 ozir. 3 sodnike.

Za tekmo v Lyonu so predpisane sledeče vaje: 1. proste vaje. 1. Po ena obvezna in ena poljubna vaja na bradli, drogu, konju na šir z ročaji in kroglin. 3. Iz atletike: plezanje po vrvi (8 m), skok v višino, metanje krogle (7 kg 250), tek (100 m), plavanje (50 m).

Pri klasifikaciji prevladujejo vaje na orodju. Število pri njih dosegljivih točk je napram točkam, dosegljivim v lahkoatletičnih disciplinah približno v razmerju 8:5, kar pomeni znatno favoriziranje romanskih narodov. Ti polagajo namreč pri telovadi glavno pažnjo na orodno telovadbo in so v njej res mojstri, zanemarjajo pa proste vaje in atletiko. Ker omogoča mednarodni telovadni red večje število doseženih točk na orodju kakor pri drugih vajah, imajo torej romanski narodi precejšnjo prednost pred drugimi, ki ne vidijo glavnega cilja v umetnosti na orodju.

— **Članstvu Sokolskega društva v Mostah.** Pozivamo članstvo, da se korporativno udeleži pogreba brata Miroslava Zoriča v nedeljo, 16. maja ob 16. uri izpred hiše Novega Udmata št. 17. — Odbor.

— **Češki Sokoli na mednarodni telovadni tekmi v Lyonu.** Českoslovaško Sokolstvo bo zastopalo na VIII. mednarodni tekmi 10 telovadcev, ki so se pripravljali v Tyrševem domu cel mesec. Pri izbirni tekmi so bili določeni za nastop v Lyonu sledeči bratje: Pečaček, Effenberger, Sychra, Karafiat, Vesely, Marly, Rissner, Supčík, Gajdos in Vacha. V ponedeljek zvečer pred odhodom v Lyon nastopijo javno v Tyrševem domu.

Jugoslovenska Sokolska matica v Ljubljani opozarja vsa ona sokolska društva, katerim je poslala »Sokolsko pesmarico«, da jo plačajo v teku 14 dni. Če pa še kdo želi kak izvod pesmarice, naj to javi potom dopisnice Jugoslovnski sokolski matici v Ljubljani. Komad velja 16 dinarjev s poštnino vred.

E. Cook

Vodja angleških rudarjev, ki igra v sedanji stavki na Angleškem zelo važno vlogo.

Moda

Obleka za tenis

Za sportne obleke vsaj pri pravih športnikih niso toliko merodajne modne kaprice kakor pa smotnost in praktičnost. Seveda pa se odražajo razne modne smeri vendar tudi na sportnih oblekah zlasti pri onih sportih, ki imajo več ali manj značaj družabne igre, torej posebno tudi pri tenisu, ki je vsaj v naših razmerah glavni družabni sport.

Za tenis so že od nekdaj v modi svetle barve, največkrat bela, ki pa se zadnja leta bolj umika raznim medlim, zlasti pastelnim barvam. Zelo priljubljeni so pleteni modeli, ki s temnimi

obrobki zelo lepo učinkujejo. Enega vidijo čitatelji na naši srednji sliki. Desni model predstavlja kombinacijo iz sukna in svile in je pripraven tudi za ulico. Nagubano krilo se naredi prav lepo iz obeh najnovejših vrst modnega blaga: kasha in krepella, gornji del pa iz tiskane svile.

Na levi sliki je prikladen sportni plašč s kratkim kepom, ki je njegov edini okrasek. Ako naj tvori plašč z obleko, komplet, je delan iz istega blaga kakor partija krila, podložen pa s svilo, iz katere je gornji del obleke.

Trile modni klobučki

Dunajski modeli. Od leve na desno: Slamnik v barvi surove svile z enako-barvnim svilenim trakom; rjav slamnik z rjavim svilenim trakom in vezeno, pestro slikano krepdešasto pentljo; klobuk iz črnih in rdečih svilenih trakov z bizuterijskim okrasom.

Pod obleko

Tudi dama lepega, a malce bujnejšega stasa nosi dandanes oprsnik in širok pas preko bokov. Oboje pa mora biti ukrojeno po meri za vsako postavbo posebej. Šablonski in v trgovini izgovorjeni tozadevni predmeti lahko škodujejo še tako lepemu stasu.

Najboljši oprsniki in bočni pasovi so iz mesnobarvne, silno tanke, a močne svile in se nosijo na golem telesu, katerega se skoro nevidno, oprjemljejo. Ne da se na tajiti, da se najlepše in najmekšeje giblje telo brez vsakršnih oklepov, seveda le, ako ima trdne mišice, ki obdrže pravilno obliko in fino linijo.

Res elegantne nogavice so iz čiste svile. Ujemajo se v barvi popolnoma s čevlji. Nogavice iz debele umetne svile kriče nekam neprijetno. »Bi rada, pa ne znam ali ne morem!« Boljše od teh so floraste nogavice, če že mošnjiček in moščiček ne dovolita dragih svilenih nogavic.

Moda govori tudi o redkih mrežastih in gostih gumijastih nogavicah, ki so ob raznih prilikah gotovo praktične, ne pa lepe.

Luksemburška moda zahteva, da tudi oni deli celotne damske toalete, ki zunanemu svetu niso vidni, harmonizirajo z vrhno obleko. Okorno je n. pr. perilo iz navadnega platna pod mehko svileno obleko in njega bela barva mo-

ti pod prozorno drugobarvno tančico. Zato je postalo barvasto svileni perilo sila moderno. Najprikladnejša za to je fina kitajska svila, ki se dobro pere. Kdor torej razpolaga s potrebnimi sredstvi, je najboljši, da si napravi iz istega blaga kot vrhno obleko tudi kombinézo.

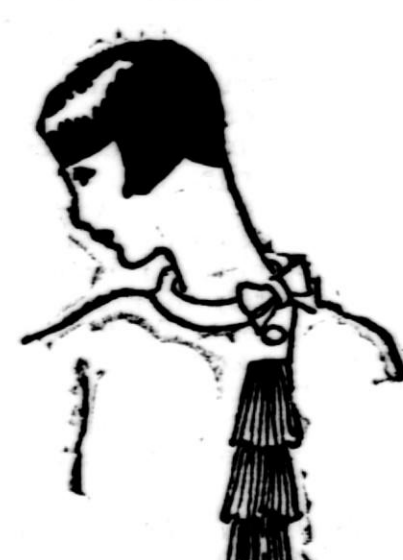
Joi, ta sladka moderna kombinéza iz srajčke in hlačk! Pravzaprav naj bi bila to edina in vsa spodnja obleka moderne Eve. Lahka je kot pena in prosojna kot meglica, ta majčkana, majčkana igračka! Pravijo, da se je v dobrih starih časih uporabljal, več blaga in čipk za dostojen žepni robec, kot se rabi obojeka danes za kombinézo. Seveda, če se pa zgoraj tako pozno začne in spodaj tako hitro neha. Uva

SOLNČNIK V POČNI TORBICI

Prav efekten vtis naredi na svileni obleki mal zvit ovrtnik v barvi, različni od osnovnega blaga, ob strani zavazan v pentljo. Dopolnilo tvori mal fiš. Barve: vse modne svetle.

ORIGINALNO GARNIRANJE SVILENE OBLEKE

Je to najnovejša kaprica, a? ce že hočete ideja ameriških dolarških princes. Onstran velike luže je baje že prodrla, pa se bo gotovo pojavila tudi v Evropi. Seveda je tak miniaturni solnčnik izgubil svoj prvotni pomen in predstavlja le še koketno modno igračko.

Obleke za gospode
v izvrstnih kvalitetah priporoča
po zelo zmernih cenah trdka
A. Kunc, - Ljubljana
Ustanov. l. 1879.

Amundsenov zrakoplov v nevarnosti?

Od četrtega zvečer ni več nikakih vesti o „Norge“. — Nad Alasko divjajo viharji. — Brezična Amundsenova poročila s severnega tečaja — Byrd hoče še na južni tečaj

Čudno je, da si zadnje dni vesti o „Norge“ nasprotujejo in da je nastopila nekaka negotovost o njeni usodi. Še 12. maja je poročala postaja Wilkinsove ekspedicije, ki se nahaja v Fairbanksu, da so zelo visoko nad rtičem Barrow zapazili zrakoplov „Norge“. Plul je proti Nome, mestecu na Alaski ob Beringovi cesti. Le s težavo je mogel Wilkins potem svojega aparata doznati podrobnosti in se pozdraviti z Amundsenom, ki je odplul direktno v Nome. Ko je Wilkins visoko v oblakih zapazil zrakoplov „Norge“, je bil ne- navadno vzradočen.

Po tem radijoizjavi svet o „Norge“ ni slišal nobenih drugih vesti. Edino, kar se je doznalo, je, da je „Norge“, so odlomki brzjav, ki so jih sprejele razne radiopostaje v Beringem morju, na Alaski in tam blizu in ki so bile nato prenešene preko Newyorka v Evropo. Ob 11.30 je slišala Cordova postaja na Alaski: »Plovemo proti Nome. Odgovorite nam.« Ob 10. je mor-nariška postaja Saint Paul v Beringem morju slišala, da pluje „Norge“ 1900 metrov visoko. V naslednjih pozivih je slišala, da pluje „Norge“ proti Nome. Prva beseda nekakega radiograma se je glasila: »Prosimo...« Druga postaja v Saint Paul ni mogla razumeti. Postaja v Halifaxu je slišala, da pluje „Norge“ proti Nome in da je posadka zdrava.

Oddajna postaja na ladji „Norge“ sega približno 1500 km daleč. Na podlagi tega območja je ladja lahko občevala s sprejemno postajo na Svalbardu še onostran severnega tečaja, ko je že plula proti Alaski. Po drugi strani pa se nahajajo ameriške radiopostaje na Alaski približno 2800 km od severnega tečaja, tako da so mogle sprejemati poročila zrakoplova „Norge“, šele, ko se je zrakoplov približal Alaski.

Iz Nome naznanjajo poslednja poročila, da je temperatura tako padla, da pričakuje, nevihte. Do večerj opoldne še ni bilo nobenega glasu o „Norge“. Ladja „Norwester“ poroča, da je sprejela obvestilo radiopostaje Iditarod, ki naznanja, da je prejela vsak hip poročila od „Norge“, ki pa so bila nejasna. Po drugih vesteh je radiopostaja na Alaski slišala tole sporočilo: »Plovemo proti Nome. Pozovite radiopostajo tvornice za konzerviranje rib, naj ne moti naših brzjav.« Po vseh teh vesteh sodeč se je moralo zrakoplovu „Norge“ kaj pripetiti, odnosno je moral priti v nevarnost. Poslednja poročila v Nome pravijo, da proti veliki nevarnosti neviht in orkanov, kar bi moglo pomeniti za ladjo katastrofo.

Poročila, ki prihajajo o senzacijs-nalnem poletu Amundsenove eksped-icije preko severnega tečaja na Alja-sko, vsebujejo razne zanimive podrobnosti. Na primer poedina poročila raz „Norge“, ko je zrakoplov letel proti severnemu tečaju. Tako je „Norge“ brzjavila brezično 11. maja ob 20.45: »87 stopinj severne širine, 10 stopinj vzhodne dolžine, smer proti severnemu tečaju, višina nad ledom 460 metrov, lahen jugovzhoden veter, jasno ozračje, temperatura 12 stopinj pod ničlo, barometer 736 mm.«

Malopozneje je radiogram nazna-njal, da pluje ladja s 67 km na uro in 400 m nad ledom. Nato se je ladja približala ledu na 170 m. Malopozneje se je zopet dvignila na 800 m. Posadke se je polastil nemir, ko je ladja plula vedno bližje severnemu tečaju. Zlasti svečan je bil trenutek, ko je Ruser Larsen s pomočjo solnčnih žarkov določil, da se zrakoplov nahaja ravno nad severnim tečajem. „Norge“ se je spuščala vedno nižje nad ledeno površino in zmanjšala svojo hitrost.

V tem trenutku so razvili zastave Norveške, Združenih držav in Italije in jih vrgli na led. Za hip so zastave med padanjem obsijali redki solnčni žarki, ki so prodrli megleno obzorje. Prvi je vrgel zastavo Norveške Amundsen; sledil mu je Elsworth za Združene države, dočim se je moral komandat

Nobile za Italijo zadovoljiti s tretjim mestom. Nato je „Norge“ parkiral ob krožila tečaj ter se končno uravnila v smer proti rtiču Barrow na Aljaski. Mesto severne smeri je vzela sedaj južni pravci. Tudi onstran severnega tečaja, vsaj prve kilometre, ni bilo nobene bistvene izpremembe. Povsod na okrog same ledene poljane, brez zemlje, je semintja mali kanali, ki so pa bili že zopet napolnjeni z novim ledom.

Onstran severnega tečaja se je vre-me znatno poglobljalo. Ladja je plula s hitrostjo 80 km na uro. „Norge“ je stopila v brezično zvezo s severnoameriškimi postajami, kamor je Amundsen najprvo brzjavil, da obvesti norveškega konzula v Nome na Aljaski, naj pravi 100 mož, ki bodo potegnili zrakoplov „Norge“ v hangar. Zdi se, da bo „Norge“ nadaljevala pot z rtiča Barrow direktno v Zružene države, če je izredne okolnosti ne prisilijo, da se demontira že na rtiču Barrow in nato prepelje s parnikom v Zružene države.

Italijanske javnosti se je polastilo veliko zmagoslavje. Vsi listi pišejo o velikem pohodu tretje, pomlajene Ita-lije ter poveličujejo polet „Norge“ kot triumf italijanske tehnike. Značilna je zahvalna brzjavka generalštabnega tajnika fašistovske stranke Turatija, ki je brzjavil komandantu Nobileu, da mu čestita k dosegu „najvišje točke na svetu“. S to brzjavko se je generalni tajnik blamiral pred celim svetom, ker je znano, da leži severni tečaj tik na morski gladini, pokriti z večnim ledom in da tamkaj ni niti zemlje in torej niti najvišje točke!

Amundsen je računal, da se spusti na severni tečaj in ostane tam najmanj 10—14 dni. Ker pa ni imel tako ugodnega vremena, kakor Byrd (severni tečaj je bil namreč zavil v gosto meglo), se je zadovoljil s tem, da je krožil okrog tečaja dotlej, dokler ni bilo končano merjenje in opazovanje. Ko je bilo to delo končano, je krenila „Norge“ proti polotoku Aljaski. Temperatura je znašala — 12° C. Z zrakoplova se je nudil letalcem nepopisen prizor. Daleč na okrog so videli ledene gore, tu pa tam so opazili belega medveda, drugače pa je bilo na severnem tečaju vse mrtvo.

Po mnenju prof. Eredija, vodje meteorološkega urada italijanske aerona-vitike, se morajo nahajati na ameriškni strani severnega tečaja mnoga otočja in deli kontinenta. Ta domneva izhaja iz številnih opazovanj meteoroloških pojavov v arktičnih pokrajinah ter iz ciklonov, ki divjajo tamkaj ob raznih letnih časih in ki bi jih ne mogli razjasniti brez primerno velikih otokov ali celo kontinenta, ki te ciklone povzročajo in usmerjajo proti ostalim arktičnim pokrajinam.

MESTECE NOME.

Mestece Nome, kamor je namenjen Amundsen z zračno ladjo „Norge“ leži na Alaski ob Beringovem prehodu. Danes šteje mestce 10.000 prebivalcev, ki sestojajo iz samih iskalcev zlata. Mestece leži v pravem arktičnem ozemlju. Hiše so narejene iz lesa, le nekaj poslopij je iz kamna. V teh stavbah se nahajajo v prvi vrsti vladni organi in pa velike trgovice. Mesto je bilo ustanovljeno l. 1899. in ima ugodno lego ob morju. Obala se razteza skoraj 100 km daleč popolnoma ravno. V peščenih obalah pa se nahajajo zrna zlata, ki jih iskanci z lahkoto pobirajo in s katerimi se preživljajo. Prebivalstvo mesteca tvori pripadniki vseh mogočih narodov. Združene države so sezi-dale posebne stavbe za svojo garnizijo. Poleti je Nome obenem pristajališče za vojne ladje in za velike remor-kerje, ki vrše obojno službo proti bližnji Sibiriji. Poleti nabirajo zlato na obali otroci in odrasli od ranega jutra pa do večera; noč traja samo par ur in zato izrabijo ugodni in razsvetljeni poletni čas, ker je iskanje zlata pozimi izključeno. Mesto je poleti mrtvo. Vse

M. E. M.: Svilene modre nogavice

Ležal sem na divanu in opazoval vijugaste črte cigaretnega dima, kakor delajo ljudje, ki so brez skrbi in brez dela. Malomarno sem obračal časopis, ne da bi vedel, kaj čitam. Le male oglese sem pogledal malo bolj pozorno. Če natančno premislim, je v malih oglaših več življenja, kakor v pustih in dolgočasnih premlevanjih političnih, človeških in kulturnih fraz...

Malopozneje sem sploh zanimivi in glede svojih učinkov in posledic nedogledni. Na primer ta-le oglas: »Mlada dama je na poti iz «Triano-na» proti domu izgubila novokupljene svilene modre nogavice. Pošten najdi-telj, ki se naproša, da jih vrne na spo-daj navedeni naslov, prejme kot nagra-do ljubeč pogled iz lepih modrih oči...« Sledilo je ime in točen naslov. Da-ma mi je bila znana. Tako nekako pred tremi. Štirimi leti sem se bil seznanil z njo. Divna ženska... Krasne postave... oči azurno-modrega neba...

oglas. Mimogrede me je obšlo poželje-nje, da bi jaz našel izgubljene nogavi-ce. Vendar sem čutil, da ne bom jaz tako srečen.

Tretji dan isto. Kaj ni še nihče našel tistih nogavic. Morda bom pa le jaz... Oglas je kmalu pregnal dolgočasje. Toda še sem čakal. Četrty dan zopet. Prečital sem še enkrat:

»Mlada dama je na poti iz «Triano-na» proti domu izgubila novokupljene svilene, modre nogavice. Pošten najdi-telj, ki se naproša, da jih vrne na spo-daj navedeni naslov, prejme kot nagra-do ljubeč pogled iz lepih modrih oči...« Sledil je točen naslov in ime. Torej se nisem motil.

»Je pač vseeno, če jih najdem ali ne. Saj jih lahko kupim, sem si mislil. Šel sem in stopil v bližnjo trgovino: »Izvolite, prosim?«

»Ah... samo malenkost... par svi-lenih, modrih nogavic... damskih...« Obžalujemo, večeraj smo prodali zadnji par; morda roza...«

»Hvala.« Šel sem v naslednjo trgovino, v dve, tri, deset, v vse trgovine nogavic

V celem mestu nisem mogel dobiti enega para svilenih modrih nogavic. Truden sem proti večeru najel avto in se odpeljal v predmestje. Uspeh isti.

»Za vraga, sem vzklilnil, ko sem vstopil v zadnjo trgovino v predmestju, ali res ni mogoče dobiti niti enega pa-ra svilenih modrih nogavic?«

»Zalibog... Pač, mislim, da imamo še en par.« In res sem ga dobil po dolgem, brezplodnem iskanju.

Proti večeru sem se napotil k mladi dami z lepimi, modrimi očmi. Z zaviti-kom, v katerem so se nahajale noga-vice, sem stopal po stopnicah. Pozvonil sem. Služkinja, ki mi je odprla vrata, me je povedla v lepo sobo in me javila dami. Snežnobela, nežna roka je od-grnila zavese na vratih. Dama z mo-drimi očmi, katerih sij bi se lahko ko-sal z višnjevim nebom, je stala pred menoj.

»Ah... tudi ti si prišel,« je vprašala osupla in stopila korak nazaj. Toda presenečenje je bilo le trenutno. Ljubeč nasmehljaj se je razlil po njenih šk-rlatnih ustnicah in biserni zohla se

»Ali nisem morda prav čital... Saj sem vendar videl vaš natančen na-slov...«

»Niste se zmotili, gospod. Ako izvo-lite poslušati zgodbo, vam jo rada po-vem.«

»Zelo bi me veselilo.« Sedla sva in dama je začela:

»Dolgo časa sem živela v velikih stiskah. Prosila sem na vse strani, nik-d, me ni hotel poznati, nikdo poma-gati. Stradala sem in moj triletni sin-ček, saj niste pozabili nanj...«

»Hm, sem v zadregi zagodrnjal. «On je tudi hotel jesti, pa nisva imela kaj. Zato sem dala v časopis oglas: »V silni bedi se nahajajoča gos-pa s triletnim otrokom išče kakršne-gakoli zasluzka.« — Bil je zaman.

Dala sem drug oglas v časopis: »Revna in v stiskah se nahajajoča gos-pa prosi malenkostne podpore, vsaj deset frankov.« Obakrat sem se točno podpisala. Uspeha ni bilo.

»Hm, sem zopet zagodrnjal. «Glad je postal vedno hujši. Otrok je jokal. Lakota me je napravila iz-

novokupljene svilene modre nogavice. Pošteni najditelj, ki se naproša, naj jih vrne na spodaj navedeni naslov, prej-me kot nagrado ljubeč pogled iz lepih modrih oči...«

Nehote mi je zopet ušel iz ust tisti »hm...«

»Da, da; hm, hm, hm...« je nadalje-vala z ironičnim nasmeškom na ustih. In veste, kakšen je bil uspeh tega oglasa? Nič manj kakor 7472 parov svilenih modrih nogavic sem dobila za lep pogled iz svojih oči.

»Salite se,« sem vzklilnil presene-čen.

»Popolnoma resno govorim; na-tančno 7472 parov. Sreča se mi je to-krat dobrohotno nasmejala. V mestu je namreč kmalu zmanjkalo nogavic, jaz pa sem na cenah nič dobile ne-gavice prodala in izkupila skoraj 100 tisoč frankov. To je za moje razmere dovolj. Preskrbljena sem za vse svoje in otrokovo življenje. No, pa nič ne de. Torej tudi vi ste našli nogavice, ko ste čitali moj tretji oglas. Drugače, se-veda, niste čitali, ko sem prosila borbi...«

trgovine so zaprte, prebivalstvo se nahaja na obali in išče zlato. Sezona zabav je pozimi. Vse hodi v kinomatrografe, posluša fonografe, prisostvuje pasijm dirkam, ki jih v Nome zelo ljubijo in pleše brez prestanka. V bližini se nahaja velika naselbina Eskimov, ki živi samo od lova na divje zveri. Kožuhovalni prodajo za drag denar trgovcem v Nome.

Bodoči načrti Richarda Byrda

PRIHODNJE LETO NA JUŽNI TEČAJ.

Po poročilu »Chicago Tribune« namerava poročnik Byrd s svojim pilotom Bennetom prihodnje dni potožiti na široko morje blizu King-baya, da najde dva ribiška parnika, ki sta že pred tedni odpeljala na ribolov in ki se nista povrnila v določenem roku. Prebivalstvo je v negotovosti in se boji, da sta se parnika ponesrečila.

Ko se vrne Byrd se teh poletov, namerava poleteti na Grenlandsko, kjer bo s pomočjo svoje ladje »Chantier« izvedel razne kartografske študije. Prihodnje leto se poročnik Byrd napoti baje s tremi aeroplani na južni tečaj. Kongres Združenih držav je sklenil imenovati komandanta Byrda za admirala in mu podeliti velik red kongresa.

Znižanje pristojbin na vizume

Združene Države in Jugoslavija sta vzajemno znižali vizo na 2 dolarja.

Ameriški konzulat so za vizum na inozemskih potnih listih do nedavnega zahtevali v vseh slučajih pristojbino 10 dolarjev. Zato so zahtevali od ameriških državljanov tudi druge inozemske države 10 dolarjev. To je povzročalo velike stroške potujočim Američanom, zlasti ako so si morali nabaviti vizume raznih držav.

Lani je kongres pooblastil prezidenta, da zniža oziroma popolnoma odpravi pristojbino za vizume državljanom onih držav, ki so pripravljene storiti isto napram ameriškim državljanom. Zato se je ameriška vlada dogovorila z različnimi inozemskimi državami in pristojbina za vizume je bila vzajemno znižana ali pa celo odpravljena. Med države, s katerimi je bil dosežen sporazum, spada tudi Jugoslavija.

V poštev pa prihajajo le vizumi za one potnike, ki niso priseljenci v smislu zakona. Inozemci morajo za priseljeniški vizum še vedno plačati 10 dolarjev.

Izmed ameriških republik, ki so popolnoma odpravile pristojbino za vizum ali pa vizum sploh, spadajo Mehika in druge republike v centralni Ameriki. Od evropskih držav so popolnoma odpravile vizum Danska, Estonija, Finska, Nemčija, Švedska in Svica. Ameriški državljan, ki potuje v te države, torej ne plačujejo pristojbin za vizume.

Izmed evropskih držav so znižale pristojbino za vizum Bolgarija, Španija, Avstrija in Jugoslavija. Večinoma je bila pristojbina za vizum znižana od 10 na 2 dolarjev.

Sporazum z Jugoslavijo je stopil v veljavo dne 1. februarja. Ameriški državljan, potujoči v Jugoslavijo, plačujejo sedaj le 2 dolarja za jugoslovanski vizum. Prošnja za vizum je brezplačna. Za tranzitni vizum preko Jugoslavije, se plačuje 50 centov oziroma 1 dol. vožnje za tja in nazaj. Isto velja tudi za jugoslovanske državljanke, ki potujejo v Ameriko.

Žarnice

Osram - vsakovalna najceneje

J. Gorec, posla Fiedine banka.

To in ono

Prvi Čeh v Kingsbayu

Kakor smo že poročali, je odpotoval z Amundsenovo ekspedicijo v Kingsbay na Svalbardu tudi asistent radiološkega zavoda v Pragi dr. Behounek. Prvotno je češki učenjak mislil, da se udeleži poleta na severni tečaj, odnosno da bo sprejet med posadko zrakoplova »Norge«, pozneje so mu pa sporočili, da se poleta ne more udeležiti, ker je bila treba posadko zelo reducirati.

V torek je poslal dr. Behounek poslanec Srbu iz Kingsbaya brzojavko, v kateri sporoča, da je na Svalbardu že postavil laboratorij in upa, da bodo rezultati njegovih znanstvenih eksperimentov zadovoljivi. Dr. Behounek je moral proti svoji volji ostati v Kingsbaya, kjer bo meril radioaktivnost polarnih krajev.

Samomer v praškem hotelu

V sredo popoldne se je ustavil v hotelu »Imperijal« v Pragi 40 letni trgovec s pisalnimi stroji Alojz Čižinsky iz Košic v spremstvu svoje soproge Marije. Najel je sobo za eno noč in takoj plačal najemnino. Proti večeru je začel sobarica v dotični sobi revolverse strele. Hitro je poklicala vratarja in odšla z njim v sobo, kjer sta ležala trgovci in njegova žena v mlaki krvi pri oknu. Policijska komisija je ugotovila, da je ustrelil Čižinsky najprej svojo ženo z revolverjem v levo senco, potem pa sebe v desno. Trgovec je bil takoj mrtev. Žena pa ni dobro zadel in zato je ostala pri življenju. Ko se je zavedla, je izjavila, da sta hotela z možem skupaj umreti. Vse drugo izve policija iz pisma, ki ga je napisal mož pred smrtjo. Ranjeno Čižinsko so prepeljali v bolnico.

V pismo, ki ga je naslovil Čižinsky na policijo, navaja kot vzrok obupnega čina finančno-trgovske neprilike. Ob enem prosi, naj ga pokopljejo skupaj z ženo in pripominja, da bodo sorodniki že sami razumeli, da drugega izhoda ni bilo.

Simuliranje blaznosti

Simuliranje duševnih bolezni kot sredstvo za doseg omlajenja kazni ali pomilostitve je bilo znano že v najstarejših časih. Klasičen slučaj take simulacije opisuje sveto pismo, ki pripoveduje, kako je David iz strahu pred kraljem Achisom in njegovo vojsko hlinil blaznost in spuščal po bradi slane. V srednjem veku in pred modernim razvojem medicine si ni nihče upal simulirati duševne bolezni, ker je bila določena za duševno bolne smrt na grmadi ali na zelo mučnočenje v takratnih bolnicah. Dandanašnji, ko se lahko zločinec z duševno boleznijo reši kazni, so simulacije na dnevni redu.

Med ljudstvom je zelo razširjeno naziranje, da duševno bolni besni ali pa se vede zelo mirno in po tem se rav-

najo vsi simulirani. Večinoma besne in razbijajo, trgajo jetniške obleke, svojih pa se ne dotaknejo, napadajo paznike, zdravnike pa puste kljub temu pri miru, ne jedo, pač pa se dajo svojim sojetnikom krmiti, ne govorijo pri zaslišanju, pač pa začno takoj pri povratku v celico pripovedovati, kaj jih je zdravnik vprašal, vidijo razne prikazni, pogosto tudi hudiča, ki ga vržejo na tla in hodijo, po njem itd. Zdravnik take naivne manevre navadno seveda takoj razkrinka; simulirani tudi večinoma opusti eksperimente, čim uvidi, da so brezuspešni. So pa kljub temu znani primeri, ko so simulirane postopali tako premeteno, da so varali tudi priznane strokovnjake in psihiatre. Zlasti se je to čisto dogajalo med svetovno vojno, ko je spretna simulacija marsikoga rešila pred strelskimi jarki ali pa celo vojaške službe sploh. Seveda pa ni dvoma, da so imeli mnogo zaslug pri tem tudi zdravniki sami, ki so iz narodne in politične solidarnosti mnogokrat »verjeli« v blaznost, dasi so dobro vedeli, da je simulirana.

Prilika za botre

da podarijo birmancem prav čedne, trepne in lepo izdelane obleke po prav nizkih cenah se nudi pri tvrdki Drago Schwab, Ljubljana.

Lenglen o svoji hčerki

Oče najznamenitejši teniški igralca na svetu, Suzanne Lenglen, pripravila knjigo pod naslovom »Kako in zakaj sem treniral Suzano.« V tej knjigi bo zbral vse spomine na sportno mladost in kariero svoje hčerke, ki počiva zdaj na lavorikah, doseženih pri letošnjih mednarodnih tekmah. Lenglen, ki je znan trener v tenisu, pripoveduje, da je bila Suzana v mladosti zelo šibka in slabotna. Hotel jo je utrditi in razviti njeno fizično moč. Najprej se je odločil za plavanje, pozneje pa za tenis, ki mu je tudi sam strastno vdan. Hčerko je pošiljal redno vsak dan na igrišče, kjer je morala trenirati štiri ure brez prestanka. Če je napravila pri igri kakšno napako, ni dobila obeda. Od svoje hčerke je zahteval vedno spretnost in hitrost. Po njegovem mnenju je hitrost v tenisu najvažnejši pogoj za uspeh.

Dalje pripoveduje Lenglen tudi o turnirju v Bodhigheri, na katerem je takrat 13letna Suzana prvič javno nastopila. Prišla je na igrišče v spremstvu svoje matere in vsi so mislili, da bo tekmovala gospa. Šele ko jo je tik pred začetkom tekme eden izmed reditejev opozorilo, naj se preobleče in pripravi, mu je gospa pojasnila: »Saj ne igram jaz, ampak moja hčerka.« Reditelj je neverjetno pogledal drobno dekletce in vodstvo turnirja se je šele posvetovalo, ali naj deklico sploh pripušče k tekmi. Iz obzira do njenega očeta so ji dovolili, da nastopila. Na koncu turnirja so delali seveda vse drugače

obraz, kajti Suzana je zaporedoma porazila vse svoje nasprotnice. In njena svetovna slava datira že od takrat.

Da najboljši je to znanj, Colombo Ceylon čaj!

Prepir za mrtvaške postelje Napoleona

Uvodoma moramo takoj omeniti, da je Napoleon sicer umrl na eni mrtvaški postelji, da pa so se sedaj, ko je minulo skoraj 125 let po njegovi smrti pojavile kar štiri, in sicer vse v Parizu. Epilog tega se je sedaj odigral pred nekim pariškim sodiščem.

V oktobru preteklega leta je podjetna in ekscentrična Američanka, ki si je vtepla v glavo, da hoče spati na mrtvaški postelji glasovitega cesarja Napoleona, v Deauvilleu kupila priprosto kovinasto posteljo za vsoto 100.000 frankov. Američanka je kupila posteljo povodom dražbe dargocenih zgodovinskih relikvij, ki so bile last obubožane aristokratske rodbine Montelon. V uradnih dražbenih listinah je bilo po strokovnjakih o zgodovini postelje med drugim sledeč sestavljeno: »Napoleon I. je dne 4. maja 1821. 24 ur pred svojo smrtjo zapustil to posteljo generalu Montelonu. Postelja je stala v sobi cesarja v Longwoodu. Od dneva svojega prihoda na Sv. Heleno je Napoleon I. do dneva svoje smrti spal na tej postelji. Rodbina Montelon je pripravljena istočasno kupcu z dokumenti dokazati resničnost teh navedb.«

Cena za posteljo je znašala 60.000 frankov. Po trdi borbi z različnimi francoskimi zasebniki je Američanki uspelo za vsoto 100.000 frankov posteljo priboriti si zase.

Jedva je bila kupčija sklenjena, že so naslednji dan pariški listi priobčili izjave treh lastnikov, ki da so edini posestniki avtentične mrtvaške postelje Napoleona. Američanka je nato proti starinarju, ki je priredil dražbo, vložila tožbo radi sleparije. Sodišče stoji pred težko nalogo. Še večjo zmedo je povzročil ugledni zgodovinar Jean Beaurignon, ki izjavlja, da nobena izmed vseh starih postelj ni prava mrtvaška postelja Napoleona. Ta da je last princa Murata in se že več desetletij nahaja v gradu Chambly. Napoleonova zadnja volja je bila, da ostane ta zgodovinska dragocenost v lasti rodbine Murat.

V Franciji ni to prvi slučaj, da se pojavijo zgodovinske dragocenosti v več eksemplarijih. Slični slučaj je bil z glavno kralja Henrika IV., katero je neki prebrisani starinar za lepe denarce prodal kar v štirih izvodih. Tekom razprave, ki se je vršila pred sodiščem, se je ugotovilo, da nobena od teh glav ni bila prava. Morda se bo zdaj isto izkazalo tudi z Napoleonovimi posteljami.

Hunyadi János

naravna gorka voda
priporočena od prvaka zdravniškega sveta za zanesljivo, ugodno, enako delujoče sredstvo za čiščenje

V čolnu okoli sveta

V čolnu z jadr, pravcati orehovi lupini, je postavil Harry Pitgeon nov rekord v obhajdanju sveta. Naravno, da je Pitgeon Amerikanec. Povodom svojega povratka v New York je prejel od ameriškega Križarskega kluba modro kolajno, katere se vsako peto leto podeli za najpomembnejši uspeh za vožnjo po morju. Pitgeon je preživel štiri leta skoraj izključno na svojem malem čolnu, spal je večinoma v svoji kajuti, bomo razsvetljeni po oljnatih svetilkah. V celem je prejadal 60.000 kilometrov. Pitgeon je bil prvotno farmar in fotograf, nato pa se je njegovo srce vžgalo za morje. Dasi ni imel pojma o gradnji ladij ter plovbi sami, si je zgradil potom knjig mal in soliden čolnič z jadr ter se podal na odprto morje.

O svojih avanturah pripoveduje Pitgeon med drugim: »Na potovanju me ni doletelo nič strašnega. Skoraj bi pozabil, da je za las manjkalo, da me ni v južnem Atlantskem oceanu pogazil angleški parnik, ko sem v svojem čolnu spal. Mučno je tudi bilo, ko sem nekega dne zašel med skupine sovov, od katerih jih je bilo več mnogo daljših nego moj čolnič ter so povzročili take valove, da sem vsak hip pričakoval, da se moja lupinica prevrne. Imel pa sem srečo in ušel sem vsem nevarnostim. Edina nevarnost je bilo srečanje neke ženske, ko sem jo ustavil ob obrežju Natala. Na vsak način je hotela, da jo vzamem na krov in popeljem s seboj. Moral sem jo enostavno vreči v morje, da sem se je iznebil. Moj čoln je vsa štiri leta dobro vzdržal in ni propuščal vode. Nekoč med spanjem se je moj čolnič zadel ob obrežje v Južni Africi, ostal pa je nepoškodovan. Na dan sem spal 5 ali 6 ur, ustavljal pa sem se ob vseh obrežjih ter na otokih, čijih prebivalci so se mi zdeli prijazni.«

Pripomniti je, da je Pitgeon zagrizen samec, in da je bila zanj zato nevarnost res velika, ko je stopila ženska na krov njegovega čolniča. Zato je uveljavno, da pravi, da je bilo zanj to nekaj strašnega.

KOPALIŠČE LIPIK

kopeli, stanovanja v zdraviliščnem hotelu, postrežbo, razsvetljavo in zdraviliščno takso stane za čas do glavne sezone 65 - 75 Din za osebo na dan. Vse točnejše informacije daje najkulantneje

117 a

Uprava kopališča Lipik.

Gospodarstvo

Stanje Narodne banke

dne 8. maja 1926.

Razlika v pri-
meri s stanjem
dne 30. aprila.

AKTIVA:			
Kovinska podlaga	445,5	+	13,5
posojila	1.384,5	+	9,0
račun za odkup kron- skih novčanic	1.151,9		
račun začasne razmenjave	350,2		
državni dolgovi	2.966,3		
vrednost državnih domen, zastavljenih za izdajanje novčanic	2.138,3		
saldo raznih računov	516,4	-	8,7
Skupaj 8.953,6			
PASIVA:			
Od glavnice izplačano	29,5		
rezervni fond	7,7		
novčnice v obtoku	5.776,2	+	8,9
državni račun začasne razmenjave	350,2		
državne terjatve po raznih računih	52,0		
razne obveznosti	518,3	+	4,4
državne terjatve za zastav- ljene domene	2.138,3		
zajmo za kupovanje zlata	81,1		
Skupaj 8.953,6			

Obrestna mera ostane neizpremenjena. Obtok novčanic se je od zadnjega izkaza zopet znižal za 8.900.000 Din.

Stanje posevkov v drugi polovici aprila

Splošno stanje ozimne in jarovine je med dobrim in zelo dobrim. Zelo dobro kaže ozimna v smreki, šumadijski, moravski, niški, vranjski, skoplanski, užički in bitoljski oblasti, med dobrim in zelo dobrim v ljubljanski, mariborski, osješki, bački, beograjski, podunavski, podrinski, valjevski, požarevaški in vrbaski oblasti, dobro v primorsko-krajiški, zagrebški, timoški, bregalniški, bitoljski, raški, kruševački, zetski, splitski, sarajevski in mostarski oblasti.

V drugi polovici aprila so imele severne pokrajine poleg lepih dni tudi mnogo deževnih takov, da vlage ni primanjkovalo. V mejah stare in južne Srbije pa ni bilo dežja. Nastala je suša tako, da je opaziti v vegetaciji ozimne in jarovine zastoj. Posebno občutna je suša v podrinski, šumadijski, raški in kruševački oblasti, kjer so ponekod ustavili setev jarega žita in koruze zato, ker je zemlja presuha. Začetkom maja je pa tudi v teh krajih deževalo tako, da se bo stanje posevkov kmalu zboljšalo. V Bosni, Hercegovini in Dalmaciji je bilo mnogo dežja in posevki se dobro razvijajo. Od elementarnih nevarnosti je treba omeniti v nekaterih krajih poplave in sicer v prim. krajiški, dubrovniški, vrbaski in bihački oblasti. Točo so imeli v splitski, dubrovniški in vrbaski oblasti. V zadnjih dveh je napravila znatno škodo zlasti na sadnem drevju. Slana je bila v užički oblasti, sneg v užički in mostarski oblasti, povsod brez škode. Poljske miši so se pojavile v ljubljanski, mariborski, bitoljski in travniški oblasti.

Stanje živine je povoljno. V raški, kruševački in užički oblasti kaže trava bolj slabo, ker je bila suša. Svinjska kuga se je pojavila v ljubljanski, valjevski, dubrovniški, splitski in bitoljski oblasti.

Zakon o produkciji sladkorja na Kubi

Zakon o omejitvi sladkorne produkcije na Kubi je stopil v veljavo s soboto 8. tm. Obsega sledeče važne določbe: 1. Prezident republike se pooblašča, da določi vsako leto oziroma se na vreme in druge okoliščnosti dan, s katerim se prične produkcija sladkorja v vseh tovarnah na državnem ozemlju. Tovarne, ki bi začele izdelovati sladkor pred določenim dnevom, zapadajo denarni globi v znesku 2000 dolarjev dnevno. 2. Uvede se začasni davek na produkcijo in sicer 5 dolarjev od vreče sladkorja, ki presega 90 odstotkov količine, določene v letošnji kampanji za vsako tovarno. Te davke bodo pobirali davčni uradi na enak način, kakor so doslej pobirali 10 centov od vreče. 3. Dokodni od davkov in taks se porabi za popravilo cest in mostov. 4. Višina produkcije bo določena za vsako kampanjo s posebno prezidentovo naredbo. V ta namen se predloži prezidentu vsako leto potrebni statistični in drugi podatki. 5. Prezident je pooblaščen, da vporabi v slučaju potrebe § 2 in 3 tega zakona tudi za l. 1925-27 in 1927-28. Produkcija sladkorja na Kubi bo torej po potrebi do leta 1928 omejena.

Zakon ima še nekatere prehodne odredbe. Tako n. pr. dolča, da tovarne, ki so izdelale pred uveljavitvijo tega zakona vreče sladkorja, kot je uradno določeno, ne plačujejo produkcijskega davka po § 2. Davek morajo plačati šele od sladkorja, ki so ga izdelale po uveljavitvi tega zakona. Prejšnje odredbe, ki so regulirale sladkorno produkcijo, dobe zakonito moč. Razveljavljene so pa vse odredbe in nasprotujoče novemu zakonu.

Pomladanska sezona otvorena. — Nenadkriljivi uspehi zdravjenja. — Moderne uredbe svetovnega kopališča. — Zelo nizke cene. — Popolni penzion vključno dobro oskrbo a la carte, uporabo kamenih

Uprava kopališča Lipik.

g Kolonizacija Belja. Finančno ministvo sestavlja pravilnik o razdelitvi 8000 jutrov zemlji na državnem veleposelstvu Belje. To zemljo dobe optanti in begunci iz Madžarske, kakor tudi drugi agrarni interesi.

g Tobak za cigarete iz Nizozemske. Uprav državnih monopolov namerava kupiti na Nizozemskem večje množine tobaka za cigarete. Ta tobak razdeli med posredne tobačne tovarne. Vprašamo se, čemu je treba kupovati tobak v inozemstvu, ko ga imamo doma dovolj? Nezdružljive razmere v tobačni režiji same zahtevajo, da napravi vlada red. Tobak je tako drag in v primeri s ceno tako slab, da so kadilci po pravici ogorčeni.

g Spremembe zakona o taksah. Savez industrijalcev je poslal generalni direkciji carin obširno spomenico, v kateri zahteva, naj se zakon o taksah spremeni, ker je finančno ministristvo v načelu že pristalo na revizijo tega zakona, se bo spomenica vpoštevala, čim bo sestavljena v svrhu revizije posebna komisija.

g Velika gospodarska razstava v Pragi. V Pragi so priredili gospodarski krogi veliko razstavo, ki je zelo dobro obiskana. Drugi dan je znašalo število posetnikov 60 tisoč. Tudi iz inozemstva je posetilo razstavo mnogo oddelčnih zastopnikov. Iz Čuprije je priselila v Prago skupina srbskih poljedelcev, ki si hočejo ogledati bogastvo ČSR.

g Carinjenje žice. Finančno ministvo je na predlog generalne direkcije carin sklenilo, da se v tarifnem pomenu odšteje ne bo smatrala za obdelano tista svetla žica, ki se kali, da bi bila lažja, pa izgubi pri tem svoj sijaj ali pa če izgubi sijaj radi oksidiranja.

g Nova banka. Pod imenom »Polimiska banka« se je ustanovila in začela poslovati v Pripejpolju nova banka z osnovno glavnico 1.000.000 Din.

g Dobave. Direkcija državnih železnic v Ljubljani sprejema do 21. maja t. l. ponudbe za dobavo 10.000 kg portlandcimenta; do 26. maja t. l. za dobavo armatur za plinsko razsvetljavo, za dobavo 2500 m³ kislica za autogenično varjenje, za dobavo 14.000 kg U-železa; do 23. maja t. l. za dobavo 1000 kg loja; do 1. junija t. l. za dobavo 1000 komadov žaril za Helioforke, za dobavo gorilcev in stenja; do 4. junija t. l. za dobavo steklenega papirja. Predmetni pogoji so na vpogled pri ekonomskem oddelku te direkcije.

Kolesa!
samo pri Gorcu
Palata Ljublj. Kreditne banke

Radio

Radio na severnem tečaju

Amundsenov zrakoplov »Norge« je opremljen z najmodernejšimi sprejemniki in oddajniki radio-aparati. — Sprejemni aparati obsegajo valovne dolžine od 300 do 25.000 metrov in omogočajo sprejem vseh večjih evropskih in ameriških postaj. Posebno pazno so stavili na aparate za določevanje smeri, s katerimi vedno lahko določijo točko, kjer se nahajajo (Funkpeilanlage). To je zelo potrebno na tečaju samem, kjer so nerabni magnetni kompasi. V megli, ko se ne vidi sonca, je ta aparat edino sredstvo za orientacijo.

Angleške postaje oddajajo ameriške programe. Angleške oddajne postaje bodo vsak torek od 12. do 1. ponoči sprejemale in naprej oddajale predavanja ameriških postaj, ki bodo na ta način slične tudi po ostali Evropi.

Radio Zagreb. Danes 15. maja ob pol 21. začne oddajati radiostanica Zagreb. Postaja je zgrajena trvdka »Telefunken« v Berlinu. Projektirana je bila za 1,5 kw. država pa je dovolila samo pol kw. Stanico vzdržuje delniška družba, ki se je v ta namen ustanovila. Izdaja tudi svoj službeni list »Radio-glasnik Zagreb«, ki izhaja tedensko. V njem so pisane vse podrobnosti oddajne postaje. Postaja bo v zvezi z zagrebškim gledališčem in koncertno dvorano »Glazbenega zavoda«.

Novi rekord gledanja v daljavo. Nemški časopis prinaša vesti, da se je posrečilo znanimu amerišku iznajdljivcu Jenkinsu, prenesti brezžičnim putem semne slike gibajočih se predmetov. Slika se pokaže na malom zastoru v velikosti 12 krat 18 cm. Iznajditelj se sedaj bavi s konstrukcijo enostavnejšega aparata, ki se bo montiral na navaden radio-aparat ter sprejemal žive slike.

Našim rodbinam priporočamo

KOLINSKO cikorijo

izvrsten pr ditek h kavi.

Specijalna mehanična delavnica

za popravilo pisalnih, računskih, kopirnih in razmnoževalnih strojev kakor tudi registriranih blagajn.
— Razne tipke in pisave za pisalne stroje vsch sistemov spremenim po naročilu in vzorcu.

Lud. Baraga LJUBLJANA Selenburgova ulica 6
Tel. 980

To krasno belo perilo
ki blešči kakor snežnobeli lebodi na zeleni gori,
je bilo oprano s priznanim milom „Gazela“
To milo je pravcati čudež kemične znanosti, ki vsled izbornih snovi, iz katerih je sestavljeno, perilu prav nič ne škoduje.
Na fisoče in fisoče pametnih gospodinj
ga dobro pozna in ve, kako lahko in temeljito se z njim pere vsako perilo.
Milo „Gazela“ pa vsebuje tudi prave pristne zlatnike,
za to je še simboli priporočljivo, da ga kupujete ter pridno pere z njim.

GAZELA MILO

Bogato izbiro slamnikov

in klobukov — posebno za botre in birmance
ima in prodaja po najnižjih cenah staro-
znana trgovina klobukov

JOS. POK nasl. A. JAMNIK
Ljubljana, Stari trg št. 14.

Najboljši šivalni stroji in kolesa so to
Gritznor, Adler
za rodbino, obrt in industrijo. Istotam najboljši
švicarski plotilni stroji Döbbed.

Večletna garancija. Najnižje cene. Tudi na obroke.

Josip Petelinc,
Ljubljana, blizu Prešernovega spomenika ob vodi.

KRAPINSKE TOPLICE

poleg Zagreba, Hrvatska. 42° C termalna voda in blato
zdravijo revmo, protin, ischias, ženske bolezni itd. Siano-
vanje s popolno oskrbo dnevno Din 50— do 80— za
osebo. V pred- in po sezoni znatni popusti. Vojna glasba
ter druge zabave. Kopeli doma, lastna elektr. razsvetljava
in tako dalje. Več pove in prospekte daje kopališna uprava
Krapinske toplice. 64 T

PRODAM

★ ★ večji paket delnic

Gradbene družbe „SLOGRAD“ d. d.
pod minimalno vrednostjo s kuponi od leta 1924
naprej. Ponudbe pod „Prilika“ na anončni biro
„Vera“ v Ljubljani, Aleksandrova cesta 8.

Preselitev.

TRAFIKA Goli - Pompe

Ljubljana, Mestni trg 18
(bivša glavna zaloga tobaka)

se preseli 17. maja

Pred škofijo 1, vogal Stritarjeve ul.

Najstarejša slovenska plesarska
in ličarska delavnica

Ivan Bricelj, Ljubljana

Dunajska cesta 15 in Gosposvetska c. 2
(dvoršiška kavarna „Lupa“)
Se priporoča. — Izvršitev točna,
cene zmerno. 78-T

Teod. Korn, Ljubljana

Poljanska cesta št. 3.
trgov. strojni, galanterijski in okrasni
krokar. instalacije vodovodov.
Izposoda strojev. Kopališča in kletne naprave
izdelovanje posod iz pločvine za
firnež, barvo, lak in med vsake
velikosti kakor tudi posod (škafle)
za konzerve. 64-T

Najnovejši opeljni tuzm

petrolejska plinska svetiljka,

„AIDA“ z Arno žarnico

se rabi za razsvetljavo prodajalnic,
uradov, gostilnic, šol, cerkev, dvo-
rišč, vrtov itd. „AIDA“ je pri-
kladna za najmanjše in največje
prostore. — Zahtevajte prospekte!
Glavno skladišče za SHS ima
elektrotehnična firma

SVARO i drug

ZAGREB, Preradovičeva ulica 1

— Iščemo zaupne zastopnike —
— Zahtevajte takoj prospekte! —

ZA BIRMO URE

ZLATINO in SREBRNO

Vam nudim najceneje in solidno

IVAN PAKIČ, LJUBLJANA

STARI TRG ŠT. 20

Ocarinjenje

vseh uvoznih, izvoznih in tranzitnih pošilk oskrbi hitro,
skrbno in po najnižji tarifi **Rajko Turk**, carinski
posrednik, LJUBLJANA, Masarykova cesta 9, nasproti
carinarnice. Revizija pravnega zaračunavanja car ne po
meni deklariranega blaga in vse informacije brezplačno.

Vljudno naznanjam, da sem premestil svojo
odvetniško pisarno

v hišo **Sv. Petra** cesta 26.

Dr. Fran Ks. Poček.

Gradbeno podjetje

Ing. J. Dedek
mestni stavbenik

Specijalno podjetje za projektiranje in izvrševanje
vodnih naprav in industrijskih zgradb.

Ljubljana, Zibertova cesta št. 7
telefon št. 749 (interurban št. 103).

Izvršuje: vse vrste vodnih zgradb, hidrocentrale, jezove,
obrežna zavarovanja, mostove, industrijske železobetonske
zgradbe, ceste, vrtanje (sond-že) do vsake globljine po
dolgoletnih izkušnjah.

Obvestilo.

Ze dalj časa obstoječo dobro znano

Kambičevo mlekarno

na Poljanski cesti št. 18

sem razširil in priredil tudi v

delikateso in zajutrkovalnico

kjer dobe cenj. gostje izbrana pristna vina, prvovrstne likerje,
ukusne prigrizke in gorko mleko.

Se priporoča

J. Kambič.

Natrag u staro dobro vreme!

Svaki more opet, da spava na jastucima od

FINOG PERJA

ako se obrati na največju eksportnu

firmu Jugoslavije:

BRAČA HOLLANDER, SUBOTICA 1.

Najčistije perje i specijalne pahuljice za jorgane.

Prometni zavod za premog d. d.

v Ljubljani : prodaja

premog

iz slovenskih premogovnikov

vseh kakovosti, v celih vagonih po originalnih cenah pre-
mogovnikov za domačo uporabo kakor tudi za industrijska
podjetja in razpečava na debelo

inozemski premog in koks

vsake vrste in vsakega izvora ter priporoča posebno prvovrstni
češkostovski in angleški koks za livarne in domačo uporabo,
kovaški premog, črni premog in brakte

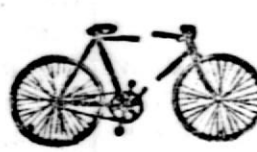
Naslov: **PROMETNI ZAVOD ZA PREMOG d. d.**

v Ljubljani, Miklošičeva cesta 15/1

Advokata in kazenska zagovornika

Dr. Franc Zupanc in Dr. Janko Žirovnik

v Ljubljani naznanjata, da je vhod v njuno odvetniško pisarno v Iv. Bonačevi hiši v Ljubljani,
Selenburgova ulica št. 5/II. nadstropje nasproti Narodne tiskarne iz Knafljeve ulice št. 2.

Znižan cene in največje skladi
šče dvokoles, motorjev, otroških
vozičkov, šivalnih strojev, vsa-
kovrstnih nadomestnih delov,
pneumatike Posebni oddelki
za popolno popravilo emalirane
in pon klanje dvokoles,
otroških vozičkov, šivalnih stro-
jev itd.

Prodaja na obroke. — Ceniki franco „TRISUNA“
F. B. L., tovarna dvokoles in otroških vozičkov. Ljubljana, Karlov-
ska cesta 4

Varčujte z denarjem

posebno pri nakupu blaga za moške in žen-
ske obleke, pri različnih šifon h in celirjih,
plavini in hlačevini!

Vse to dobite po izredno nizki ceni!

Oglejte si blago in cene pri

Ivan Kos

Siška, Celovška cesta št. 63.

Podružnica: Ljubljana,

Sv. Petra cesta 23

Podružnica: Gorenjsko,

Srednja vas št. 2.

Mehanično umetno vezenje

zastorov, perila, oblek, bluz, monogramov, fino bele

in barvasto entlanje, azuriranje.

MATEK & MIKEŠ, Ljubljana.

DALMATINOVA 13

Vsled strokovnega znanja najinejša izvršitev in brezkonkurenčno

cene. Najcenejši in čisti predisk ženskih ročnih del v narodnih in

modernih vzorcih ter lastnih originalih.

Pomladne novosti

nogavice v raznih barvah, žepne robce, čipke, ro-
kavice, naramnice, palice, razna mila, gume in po-
trebščine za šivilje, krojače in čevljarje ter
nabavitnike.

NAJNIZJE CENE. NAJNIZJE CENE.

JOSIP PETELINC

LJUBLJANA

(ob vodi) blizu Prešernovega spomenika.

Telefon
379

Ivan Zakotnik

mestni tesarski mojster

LJUBLJANA, Dunajska cesta 46

Vsakovrstna tesarska dela, moderne lesene stavbe, ostrašja
za palače, hiše, vile, tovarne, cerkve in zvonike. Stropi,
razna tla, stopnice, ledenice, paviljoni, verande, lesene
ograde itd. — Gradba lesenih mostov, jezov in mlinov.

PARNA ŽAGA

Tovarna furnirja

Razprodaja.

Oblastveno dovoljena prostovoljna
popolna razprodaja. Prodajale se bodo:
ure, verižice, prstani, zapestnice, namizna
oprema iz pravega in kina srebra, šivalni
stroji in dvokolesa za moške in ženske itd.

Ne zamudite poslužiti se ugodne prilike.

Na mnogobrojni obisk vabi tvrdka

Jos. Šelovin - Čuden,

Ljubljana, Mestni trg 13. 1467

Konopce in vrvi

nudi

Fabrika KANAPA i UŽARIJE d. d.

ODŽACI (Bačka)

Od 13. aprila globoko znižane cene!

Zahtevajte cenik!

Zahtevajte cenik!

Zastopstvo v Mariboru pri gosp. Franc Rainer.

PODRUZNICE:

Maribor, Kamnik,
Novo mesto, Ptuj,
Rakek, Slovenske
Konjice, Slovenj-
gradec, Prevalje

TRGOVSKA BANKA, D. D., LJUBLJANA

DUNAJSKA CESTA št. 4 (v lastni stavbi)

KAPITAL in REZERVE preko Din 19,500.000

Izvršuje vse bančne posle najtočneje in najkulantneje.

Brzjavke: TRGOVSKA

Telefoni: 139, 146, 458